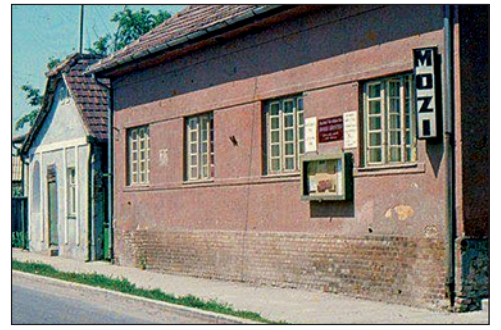

Óvárosi tavasz

Interjú Vezér Mihály polgármesterrel

Egykor és most

VIII. ÉVF. 71. SZÁM

Százhalom

2020. FEBRUÁR-MÁRCIUS

ÓVÁROSI KÖZÖSSÉGI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Fotó: Török László

Hagyományőrző szerb bál

A TARTALOMBÓL: Évszakok - Tavasz • Interjú Vezér Mihály polgármesterrel • Hagyományőrző szerb bál • A képviselő naplója • Tápai Mónika, a környezet védelméért • A latin táncok szerelmese • Ötven éve város Százhalombatta • Községi ház a faluban • Tudósítás a betegszobából • Történetünk története – Historia Domus

Áprilisi PROGRAMAJÁNLÓ

BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT

A VESZPRÉMI PANNON VÁRSZÍNHÁZ ELŐADÁSA
RENDEZŐ: VÁNDORFI LÁSZLÓ

GALT MACDERMOT - JAMES RADO - GEROME RAGNI

HAIR

2020. ÁPRILIS 18. SZOMBAT, 19.30 - MUSICAL -

BELEPŐDÍJ: 4900 FT HELYSZÍN: BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT SZÍNHÁZTEREM

A BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT bemutatja: ÉRTÉK ÉS ÉLMÉNY

A BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT bemutatja: ÉRTÉK ÉS ÉLMÉNY

Thuróczy Katalin - Arany Tamás

Alice CSODORSZÁGBAN

MUSICAL KÉT FELVONÁSBAN

BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT ÉRTÉK ÉS ÉLMÉNY

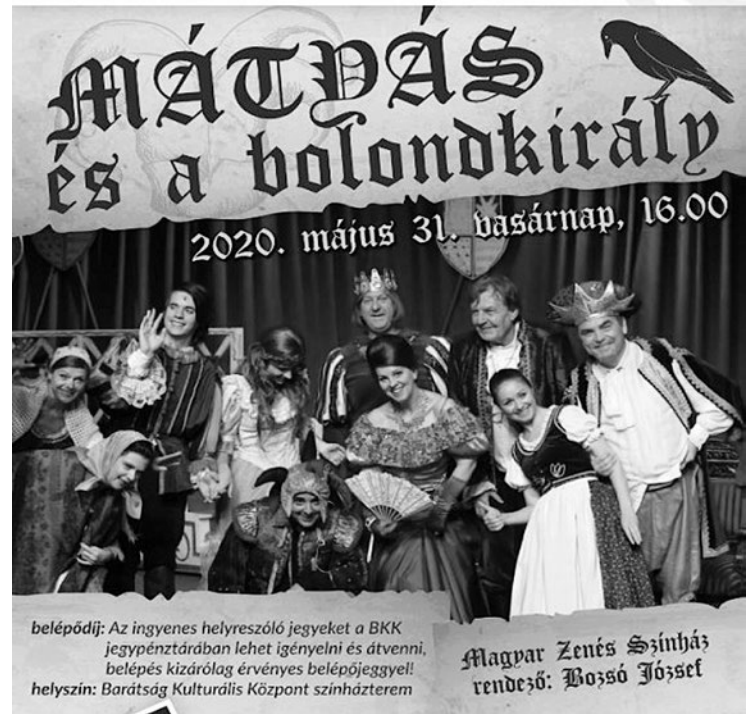
2020. április 5. vasárnap, 15.00

belépődíj: 2000 Ft és 2500 Ft

helyszín: Barátság Kulturális Központ színházterem

MÁTYÁS és a bolondkirály

2020. május 31. vasárnap, 16.00

belépődíj: Az ingyenes helyreszóló jegyeket a BKK jegypénztárában lehet igényelni és átvenni, belépés kizárólag érvényes belépőjeggyel!
helyszín: Barátság Kulturális Központ színházterem

Magyar Zenés Színház
rendező: Bozsó József

CSALÁDI PROGRAM

240 Szakhalombirta, Szent István tér 5. // 06 (23) 355-488 // bkk@mailbattanet.hu
baratsag99.hu // facebook.com/baratsagkulturaliskozpont

Évszakok – Tavasz

A sok hó, jég és hideg után alig vártuk a tavaszt. Február vége felé elolvadt a hó, már csak a sok víz emlékeztetett a télre, de ezt is hamar felszárította az egyre erősödő napsugár.

Az iskolában mindig volt megemlékezés 1848. március 15-ről, de állami nem. Afféle ifjúsági ünnepnek tekintették. Emlékszem, hogy osztályról osztályra jártam, elmondva egy-egy Petőfi verset és az aznap történeteket. Ezzel bízott meg az osztályfőnök, tudva ezirányú érdeklődésemet. Volt, hogy minden osztály együtt ünnepelt, és akkor fehér zokniban, ünneplőben mentünk, kabát nélkül annyira meleg volt. Március, április, május, ezek voltak a tavaszi hónapok.

A faluban minden háznál voltak gyümölcsfák, hátul a kertekben és a ház előtt az utcán. Nyíltak a mindenféle színű virágok, fehér, rózsaszín és már nem is emlékszem milyen színűek. Illatozón öntötte el a falut. A Duna-part, a Matta teraszos dombja, a Kocsány kert tele volt virágzó fákkal, bokrokkal. Akkor még divat volt a májusfa állítás, az ötvenes-hatvanas években. Apám vágott egy jó nagy ágat és a hátsó udvarban feldíszítettük szalagokkal. Mesélték, hogy a régebbi időben a legények annál a háznál állítottak májusfát, ahol a lány tetszett valamelyiküknek. Május elsejét, mint a munka ünnepét viszont hivatalosan megtartották.

Amíg nem lettünk ipari város, nem emlékszem, hogy a faluban ünnepség lett volna, csak az iskolában. A felnőttek mint a legtöbben földdel dolgoztak, drága volt minden idő, amit nem ott töltöttek. Nemcsak a határban, ahol ilyenkor rengeteg volt a munka, hanem a ház melletti kiskertekben is. 1960 után az idejövő az erdőműves és olajos dolgozók zászlókkal vonultak a Főtérre, utána a Csónakháznál ünnepeltek.

Nekünk gyerekeknek iskola után és hétvégén kedvenc szórakozásunk a „csimbókózás” volt.

Rengeteg cserebogár röpdösött a Matta oldalába. Vittünk egy zárható literes dunsztos üveget, egy régi pulóvert vagy mackó felsőt, azzal ütöttük le a csimbókot. Akinek a legtöbb összegyűlt az győzött aznap.

Tavasszal ünnepeltük az iskolával a Madarak és Fák Napját. Mind a nyolc osztály

együtt vonult aznap reggel Dunafüredre a Halászcserda udvarába. Vittünk magunkkal ennivalót és a lombos fák alatt fogyasztottuk el. Nekem anya mindig füstölt kolbászt és főtt tojást csomagolt, mert az nem romlott meg, amíg leértünk. Inni legfeljebb vizet ittunk, vagy szörpöt szódával, mert az üdítőket akkor még hírből sem ismertük.

1956. tavaszán kiöntött a Duna, de nem volt olyan veszélyes, mint az 1941-es jéges ár. A felnőttek vigyázták a vizet, de a mi házunktól vissza a Duna felé a második háznál a Dubecz Laci bácsi kertjénél megállt az áradás. A foci pályára is feljött a víz, mert a fűvön cipő nélkül tapicskoltunk a bokáig érő vízben. A Gaálék házat, ahol a régi posta volt, közel a parthoz megint elöntötte a víz. A család nálunk kapott ebédet, amire a mai napig is tisztán emlékszem. Anya talán töltött káposztát vagy bablevest főzött. Akkor kerültem barátságba a Gaál Ágival, aki egész nyáron ott nyaralt.

Húsvét

A tavasz nagyon várt ünnepe a Húsvét volt. Ennek külön fejezetet szentelek, mert nálunk a karácsonnyal egyenértékű volt. Nem csak mint családnak de a faluban is, szinte minden háznál.

Na ezt nagyon vártuk, mi lányok, főleg. Az előtte lévő munkát nem, de a locso-

lást igen. Anyám minden húsvét előtt elvitt Pestre a Corvin áruházba. Akkor kaptam évente egyszer új ruhát, cipőt, tavaszi kabátot. Hazaérve minden felvettem és átmentem a Jankovits Juci (Miákics Ferencné) unokanővéremhez, aki kellően megcsodált az új cuccaimban, amiben aztán húsvétkor a templomba és a körmenetre mentem. A

nagyhét előtti héten anyámmal kitarítottuk az egész lakást, amit nagyon utáltam, hogy még az asztal lábát és az összekötő léceket is le kellett súrolnom. Ez az asztal még nemrég is ott állt a Kossuth Lajos utcában a konyhában.

Húsvétra anyám kb. 7-8 tortát sütött, amit nekünk a lányoknak kellett krémmel megtölteni. Egyik húsvétkor a verandán töltöttük anyám által kevert tölteléket, (azóta sem ettem olyan finomat), mikor egyszer csak elfogyott a tölteni való torta, de a krémből jócskán maradt a tálban. Örültünk, mert sajnos nagyon szerettük az édességet. Kiskanállal szépen teljes élvezettel megettük az egészet, amikor anyám megjelent egy csupasz tortával.

- Ez kimaradt lányok, bent felejtettem a spájzban.

Meg sem mertünk mukkanni, anyám látta az arcunkon a bűntudatot és rájött, hogy gond lehet a krémmel, ismerve az édességhez való vonzódásunkat. Belenézett a tálba, ahol nyoma sem maradt a krémnek.

- Majd esztek lekváros tortát – mondta, mi meg örültünk, hogy ennyivel megúsztuk a torkosságunkat.

A lányok a nővéremet, Gizikét, az idősebbik nővérem lányát a Kisilonkát és engem jelentettek. Ott volt még a Marika de nagyon kicsi volt. A két nővérem a családjukkal már általában nagypénteken jöttek

kokban égett a gyertya még a szerbeknél is. A függönyöket is kimosták a körmenet tiszteletére. A busz sem ment addig, míg be nem értünk vissza a templomba. A kocsmát is bezárták, míg elhaladt a körmenet. Ma már nincs így, de sajnós a húsvét nagyszombati körmenet is a lakón van a Szent István templomban.

és hétfőn mentek vissza Pestre és Diósdra.

Anya rengeteg apró süteményt is süttött, volt köztük egy a diós csók, aminek a receptjét soha nem találtam meg. Sokáig elállt, hetekig. Annyi készült belőle, hogy tele volt egy nagy vājling. Abból csomagolt anya, hogy vigyék haza.

Húsvétkor terítettünk először a verandán, mert elég meleg volt. A felnőttek a nagy asztalnál, mi gyerekek a kis asztalnál ültünk, amit apa csinált. A Kisilonka, a Marika, a Józsi, a Ferike és én. Szinte egyidős voltam velük, sőt az Kisilonka még idősebb de én voltam a nagynénjük, az édesanyjuk testvére.

Húsvét vasárnap kint terítettünk a verandán, ebéd után mi lányok mosogattunk, a férfiak apa az Imre meg a Jóska még négy órákor is ott ültek az asztalnál és beszélgettek. A mosogatást a Gizike nővérem végezte, mert szeretett mosogatni. Ilyen „csodanőt” csak kettőt ismertem, a Gizikét meg a Ljubica barátnőmet.

A nagyhéten már nem takarítottunk, csak sütöttünk. Sütörtöktől minden este mentünk a a templomba. Nagypénteken a kóruson énekeltük a passiót. Ezt nagyon szerettem, meg a nagyszombati körmenetet. Főleg mert akkor vehettem fel az új cuccokat, a ruhát a cipőt meg a kabátot.

Végig énekelve mentünk a falun a keresztig és vissza. Minden házban az abla-

Hat órákor, mire hazaértünk, csak meg kellett teríteni, mert anya már megfőzte a sonkát meg a tojást és megdinsztelte a tormát.

Húsvétkor majdnem mindig itt volt az egész család. Vasárnap délután készültünk a húsvét hétfőre. Befestettük pirosra a to-

percig, elmondták a verset, jó büdös kölnivel meglocsoltak, már este haját mostunk, mert iszonyú szaga lett.

Anyám testvére, a Feri bátyja ki nem hagyott volna egy húsvét hétfőt sem. Direkt olyan korán jött, hogy ágyban legyünk és egy csatos üvegből, vagy demizonból locsolta ránk a vizet. Mi persze sikítottunk, anya meg gondolom mérgeződött – de nem szólt – mert az ágynemű tiszta víz lett.

Fél tízig illett jönni locsolkodni, mert akkor már öltöztünk és mentünk a templomba. Mise után már anya senkit nem engedett be, mert akkora a falu férfi lakossága me-rev részeg lett. Apa nem. Igaz csak minket és Juciékat locsolta meg, azt is jó illatú kölnivel. Soha életében nem láttam az apámat részegen, nagyon inni sem. Nem is emlékszem, hogy vasárnap mit ivott az ebédhez. Talán fröccsöt.

Az Imre sógoromat egyszer láttam részegen, de annyira aranyos volt, amilyen senki. A Gizikééknél voltunk valamilyen ünnepen, lehet, hogy a Józsi ballagásán. Az én drága, egyetlen Imre keresztapám ült a szobában a szőnyegen és énekelte a II. világháborús katona éneket, az Isten áldja hadnagy urat.

Bármilyen évszak volt, a munkából nem maradhattunk ki. Játszani csak akkor engedtek, ha a ránk bízott házi munkát elvégeztük és az nem volt kevés. A héten csak a vasárnap délután volt szabad, de csak ha elmosogattam és felmostam a konyhát. Utána mehettem moziba, sétálni a faluban,

jasokat a gyerek locsolóknak, aprópénzt, kimostam az évente egyszer használatos likőrös készletet, abból kínáltuk a férfiakat. Már reggel hét órákor megindult a locsolók hada. Ez az ember leánykorában nagyon izgalmas volt, hogy hány fiú jött locsolni és főleg ki. Nem illett sokáig maradni, pár

a Dunára. Szeretettel de szigorúan nevelték a mi korosztályunkat, megtanítottak dolgozni.

Jó volt visszamenni az időben, mind a négy évszokról megemlékezni.

„Optimista vagyok, de egyben realista is”

Interjú Vezér Mihály polgármesterrel

- Az előző évi választás eredményeként létrejött új képviselő-testület és új bizottságok kellő felkészültséggel rendelkeznek-e a hatékony, felelős önkormányzati munkához?

- Büszke vagyok arra, hogy a választók túlnyomó többsége most is bizalmat szavazott nekem, hogy tovább tudjam folytatni polgármesteri munkámat. A képviselőtársaim közül nem kevesen több cikluson keresztül végzik munkájukat és nagy tapasztalattal rendelkeznek. Fontos, hogy minden képviselőnek legyen kellő felkészültsége, lássa át egy város működését, ismerje az önkormányzati és a testületi munkát. A Képviselő-testületnek három új tagja van, akik számára a feladat is új, most ismerkednek a képviselői munkával. Változás történt a bizottságokban is, négy szakbizottság, a Pénzügyi, Egészségügyi és Városüzemeltetési, az Ifjúsági, Sport, Kulturális és Közrendi, az Oktatási és Szociális, valamint a Környezetvédelmi Bizottság kezdte meg a munkát. Három bizottság élére tapasztalattal rendelkező képviselő került, a Környezetvédelmi Bizottságot pedig egy új képviselő vezeti.

Fontosnak tartom a választási programomban meghirdetett többéves képzést a

jövő fiataljai számára, biztosítva ezzel a jövő városvezetőinek kinevelését. Az elvégzését követően a hallgatók bekerülhetnek majd a közéletbe, valamint az önkormányzat különböző területein helyezkedhetnek el. A képzés januárban indult 38 fő fiatal részvételével, amelyet havonta folytatok. Határozott célja, hogy olyan fiatalok kerüljenek a város vezetésébe, akik ismerik Százhalombattát, a helyi önkormányzat működését, és megfelelő gazdasági, jogi, kommunikációs elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek. Azt gondolom, hogy övék a jövő.

- Ha néhány mondatban kellene összegezni, mi volt a jellemzője az önkormányzat előző gazdasági évének?

- Egy kiegyensúlyozott, tartalmas évet tudhatunk magunk mögött. A lakosság igényeit figyelembe véve számos területen értünk el sikereket. Néhány fontos eredményt említenék, amely a lakosságot érintette: Az egészségügyi ellátás fenntartására kiemelt figyelmet fordítottunk, az önként vállalt feladatokon túl újabb díjmentes szolgáltatáso-

sarlása és beüzemelése volt. Új csecsemő-lélegzőfigyelőt szereztünk be, elértük, hogy minden városlakó térítésmentesen vehesse igénybe a betegszállítást. Korszerűen felszerelt gépjárműre cseréltük a régi betegszállító autót, több mint 10 millió forintért.

Kiépítettük a közvilágítást a Göncz Árpád parkban, a Köbükői játszótér mellett, a Lehel utca és a Géza fejedelem út között, valamint a Dunafüredi úti garázssor előtt. Kicseréltük a régi kandalábereket az egészségügyi központ előtt. A 2019. július 1. után született babáknak 30.000 forint értékű babacsomagot igényelhetnek szüleik. Bérletprogramunk keretében évente több alkalommal írunk ki szociális bérletpályázatot. A köztisztasági feladataink ellátására új seprőgépet helyeztünk üzembe.

A Magyar Postával folytatott egyeztetések eredményeként postahivatalt nyitottunk az Óvárosban. Elindultunk az „okos város” felé vezető úton. Tíz okospadot telepítettünk a város különböző pontjain, amelyből egy az Óvárosban található. Új mobiltele-

A röntgengép átadása

kat, oltásokat, szűréseket vezettünk be. Az év legnagyobb egészségügyi beruházása a 100 millió forintos új röntgengép megvá-

fonos letölthető applikációt fejlesztettünk ki BattaTúra néven, sportpályákat újítottunk fel és adtuk át. A 2019-es év legnagyobb

beruházása a Gesztenyés út rekonstrukciója volt, több utca is felújításra került, megújult az Ifjúság útja, a Göncz Árpád parkban található Pitypang szökőkút és a főtéri Csodaszarvas díszkút is, valamint felújítottuk a főtéri harangjátékot. Természetesen még lehetne sorolni tovább.

- Naponta hallunk a klímával és a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekről, sőt önálló bizottságot is létrehozott az önkormányzat. Hoz-e új feladatot az önkormányzat munkájában mindez, változik-e és miben a hulladékgazdálkodás?

- A kormány a közelmúltban elfogadott energia- és klímapolitikai stratégiájának egyik fontos pillére a jövőben a környezettudatos energiák alkalmazása, legfőképp a megújuló energiák hasznosításának növelése. Százhalombatta rendelkezik 2015-2020. Környezetvédelmi Programmal, amelynek egyik pontja, hogy nem az ipar a legnagyobb szennyező, hanem a lakossági kibocsátás, a közlekedés vagy a rossz minőségű fűtőanyag. Mi magunk is sokat tehetünk környezetünkért azzal, hogy a szennyező anyagok helyett minőségi tüzelőket használunk, autónkba pedig jó minőségű üzemanyagot töltünk. Több környezetbarát fejlesztést tervezünk megvalósítani. Figyelemmel kísérjük a városban elhelyezett három levegőtisztaság-mérő eredményeit, amelyeket folyamatosan monitorizál a kormányhivatal központi laborja. Nagy hangsúlyt fektetünk hulladékgazdálkodásra, a szelektív hulladékgyűjtésre, tervezzük elektromos töltőpont létesítését a városban, kétbeállásos nyilvános, váltakozó áramú

(AC) gyors-töltősziget kerül kialakításra. Fontosnak tartom, hogy Százhalombattát bekapcsoljuk az elektromos töltőállomások sorába. Ez a fejlesztés az „okos város” program következő lépcsője, amelyhez a jövőben további fejlesztéseket tervezünk.

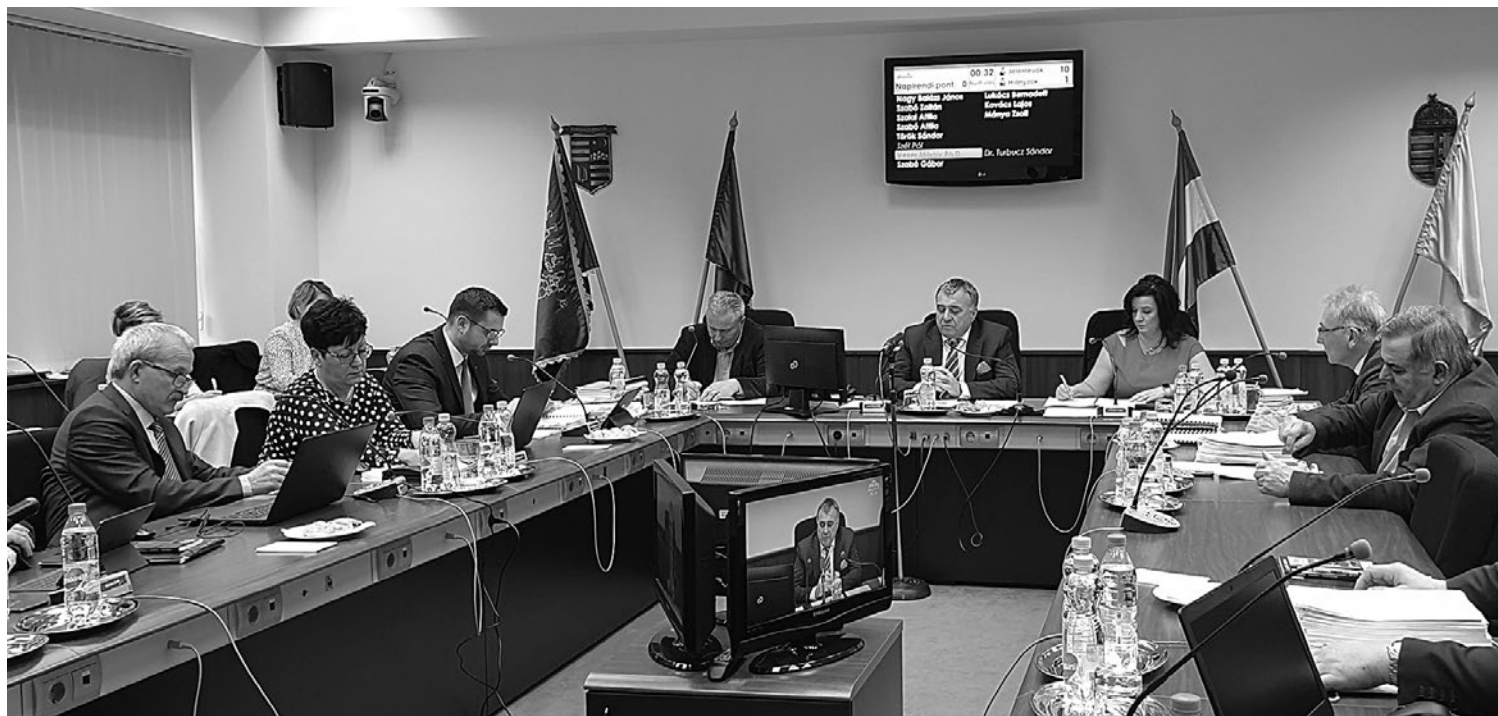
Nagy hangsúlyt kap a megújuló energia, a napelemek és napkollektorok kiépítése és használata, a zöldterületek fejlesztése, fa- és növénytelepítés. Feladat van bőven, a Környezetvédelmi Bizottság számos területtel foglalkozik, mint pl. a helyi jelentőségű természeti értékek, természeti területek védetté nyilvánítása, közlekedést érintő kérdések, füst-köd riadó tervek, helyi zaj- és rezgésvédelmi szabályok előkészítése.

- Mindenképpen rá kell térnünk a 2020. évi költségvetésre, amely visszafogottabb,

takarékosabb számokat tartalmaz, mint a korábbiak. Mi idézte elő a változást?

- A 2020. évi költségvetés valóban visszafogottabb, amelynek egyik legfontosabb célja az egyensúly, valamint a korábbi ellátások színvonalának fenntartása.

A Képviselő-testület több területen mérsékelte a kiadásokat. A kötelező feladatok biztosítása alapvető kötelességünk, az önként vállalt feladatok finanszírozása viszont még alaposabb át- és újragondolást igényel. A költségvetés egyik meghatározó tétele a közel 1,1 milliárd forintos szolidaritási adó, amelynek összege jelentősen hozzájárult a kialakult helyzethez. Ez az adó évről évre egyre több és egyre nagyobb terhet tesz a vállunkra. A tervezés hiánnyal indult, ezért további csökkentések várhatók

az egyensúly megteremtéséhez.

Pozitív dolgokról is be tudok számolni, folytatódnak az önkormányzat jól bevált programjai, rendezvényei. Támogatjuk a sportorvosi vizsgálatokat, biztosítjuk a felnőtt és házi gyermekorvosi ügyeletet, valamint a betegszállítást is. Fenntartjuk a 24 órás orvosi ügyeletet is. Működési támogatást nyújtunk, pályázatot írtunk ki a sporttámogatási keretre.

Egy új edzőcsarnok épül az Arany János Általános Iskola és Gimnázium mellett teljes TAO támogatással kb. 900 millió Ft értékben. A parkolási gondok enyhítésére a 2,5 t megengedett legnagyobb ösztömeget meghaladó gépjárművek parkolását kívánjuk megvalósítani. Egészségügyi fejlesztésekre is sor kerül. Egy új kommunális hulladékszállító gépjármű vásárlását is tervezzük. Céлом, hogy a módosításokat követően a város költségvetése ne tartalmazzon hiányt. Felelőséggel tartozom a város jelenlegi és jövőbeni kiegyensúlyozott működésének megteremtéséért.

- Ami az iparűzési adóval kapcsolatos változásokat illeti (feltételezve, hogy 2021-re új költségvetési helyzetet teremt), milyen eszközei vannak a városnak a gazdasági egyensúly megteremtéséhez?

- A kormány 2020-2024 között megvalósítandó gazdasági programja van. Ebben tervezi az önkormányzatok helyi iparűzési adó gazdasági növekedést ösztönző átalakítását, de ez egyelőre javaslat. Ebben a kormány fog majd döntést hozni és meghatározni az irányvonalakat. Természetesen minden változás befolyásolja településünk működését. A város bevételét nagyban meghatározza az iparűzési adó, ennek csökkentését ellensúlyozni szükséges. Ez egy új helyzetet teremtene, amit alaposan elő kell készíteni, bevételeink forrásait növelni kell. Az állam által bevezetett szolidaritási adó további növelésére is kell számítanunk. A jövőben egyre nagyobb szükség van az itt élők aktívabb közreműködésére, együttműködésére, jelenlétére is.

- Vissza a jelenbe. Áprilisban ünnepeljük a várossá válás 50. évfordulóját. Az eddig ismeretekken kívül milyen közösségi programok várhatók az év során?

- Százhalombatta 1970. április 1-jén nyerte el a városi címet, azóta eltelt 50 év, 2020. április 1. lesz a jubileumi jeles dátum. Sajnos a koronavírus járvány miatt ezt az ünnepséget is bizonytalan ideig elnapoltuk. Fazekas István író erre az alkalomra írt egy Százhalombatta történetéről szóló művet, amelynek premierjére a Barátság Kulturális Központ színháztermében

majd később kerül sor. A színművet több alkalommal mutatjuk be a nagyközönségnek. Továbbá a város elmúlt 50 évét illusztráló kiadványokat jelentetünk meg, intézményeink pályázatokat írtak ki, kiállításokra, könyvbemutatókra, előadásokra, vetélkedőkre kerül sor. Ez az év a jubileum jegyében fog eltelni. Minden korosztály valamilyen formában készül az ünnepre.

- Szűkebb területünkről, Óvárosról: milyen változások várhatóak, figyelembe véve a mindenkire vonatkozó takarékoságot? Hiszen korábban beszéltünk a Téglagyári-völgyről, a helyi turizmusról, a Duna-part rendbe hozásáról, és persze a lakossági szolgáltatásokról.

- A településrészek fejlesztése egy ütemterv alapján történik, az önkormányzat törekszik az egyensúlyra a város egyes részei között. Az Óváros városunk egyik gyöngyszeme, amelynek környezete, természeti értékei, szépsége páratlan. Közel ötezen élnek a településrészen, amely tavaly nagyobb hangsúlyt kapott, az idei évben a takarékoság érvényesül itt is. Az elmúlt évben számos fejlesztés történt, megerősítettük a Hun utcai partfalat, út- és járdarekonstrukcióra, csapadékelvezetésre került sor. Sportpályát újítottunk fel, két kosárlab-

régészeti védelem alatt van, évente zajlik a Földvárban nemzetközi ásatás, kutatva az egykor itt élt bronzkori népek társadalmát.

Az Óváros a turisták, kirándulók egyik kedvenc helye, itt található a Régészeti Park, a Százlábú Tanösvény, a templomok és a komp is.

Régóta foglalkoztatja a város lakosságát a Duna-part rendbehozása, hiszen sokan használják ezt a területet. Sajnos ez a szakasz nem a város tulajdona. A munkálatok megtervezését és kivitelezését nehezíti, hogy a terület a NATURA 2000 hálózathoz tartozik, és mint vízi élőhely más, szigorúbb szabályokat is figyelembe kell venni. Többször kezdeményeztük a közös megoldást, melyhez anyagi támogatást is kívánunk nyújtani.

- Záró kérdésként: a város hosszabb távú jövőjét illetően mi kapja a legnagyobb figyelmet, és Ön polgármester úr, személy szerint mennyire optimista?

- A város hosszú távú jövőjét illetően a legnagyobb figyelmet a kiszámítható működés megteremtése kapja, egy olyan Százhalombattát szeretnék, ahol jó élni, ami a mi otthonunk.

Természetesen fejlődni is fogunk. A vas-

da és streetball palánk kapott helyet az Óvárosban. Átadtuk a Postát, támogattuk és támogatjuk a komp újbóli közeledését. Folyamatosan bővülnek a BattaTúra útvonalai, amely az Óváros területét is érinti.

A Téglagyári-völgy kiemelt önkormányzati tulajdonú terület, amely a város tartalékvagyonának része. Százhalombatta Város Környezetvédelmi Programjának egyik sarkalatos pontja a Téglagyári-völgy és a Sánc-hegy élőhelyeinek teljes védetté nyilvánítása. A Duna partján található völgy

útfejlesztés után az állomással szemben szép parkot és parkolót létesítünk, mintegy 100 új lakást építünk, elsősorban a fiatalok helybentartása céljából, a régi sportcsarnokot is felújítjuk.

Természetesen optimista vagyok, de realista is. Bízom magamban és a Képviselő-testületben, valamint a Százhalombattán élő becsületesen és szorgalmasan dolgozó emberekben.

Hagyományörző szerb bál

Február 15-én este tartotta az óvárosi szerb közösség hagyományörző bálját a Szekeres József Konferencia Központban.

A báli hangulatra felkészített teremben már próbált a zenekar és a táncosok, amikor a kezdésnél kicsit korábban megérkeztem, hogy legyen elegendő idő

©Fotó: Torók László

megismerkedni azokkal a szereplőkkel, akik a ma esti jó hangulatról, a színes műsorról gondoskodnak. A programot a Százhalombattai Szerb Önkormányzat rendezte, Csupics Nikola és Radován György szervezésében.

Először a zenekar vezetőjével, Radován Mariccal ismerkedtem meg, kértem tőle interjút, aki hihetetlen lendülettel beszélt zenei pályafutásáról, zenekaráról, fellépéseikről, arról a művészetről, melyet hatalmas szeretettel űz, hogy miközben másoknak örömet okoznak, megőrizték a szerb nemzetiség zenei és táncgyógyományait. Bemutassák legszébb értékeit.

- A Vajdaságból jöttünk, hogy összeköttetést teremtsünk Újvidék, Belgrád, Szerbia, Magyarország és Százhalombatta között. Ma estére nagyon

szép programot készítettünk. Műsorunkat Harmonika és Tobzijko koloval, Szerb rabszódiával indítjuk. Vajdasági, boszniai, dél-szerb kollázssal folytatjuk. Utána városi nóta és tánc kollázs lesz. Majd vláh, macedón, egy pár közös szerb-magyar dalammal folytatjuk. Végül, befejezőképpen moravac és csácsák koloval zárjuk zenei programunkat. A zenét saxofon, harmonika, klarinét, hegedű, gitár, basszus gitár, dob szolgáltatja, hogy el-

önálló szólista koncertem. 2006 óta vagyok alkalmazottja, állandó tagja – szólistája, zeneszerzője, zenei rendezője - a Vajdasági RTV Nagy Népi Zenekarának. Több mint 3000 művet rendeztem ezalatt az idő alatt, és félszáz saját szerzeményem van. Több ismert zenész, énekes zeneszerzőjeként, zenei rendezőjeként is ismernek.

Roby Lakatos hegedűművész számára, továbbá a Gyass Band részére hangszereltem a „Szomorú vasárnap” műsorát.

Számos hazai és külföldi fesztiválon versenyeztem vagy voltam zsűritag úgy Szerbiában, mint külföldön. Így a Nemzetközi Első Harmonika Versenyen Szokobanján.

Vlada Panoviccával a Szerbiai RTV Nagy Népi Zenekarának vezetőjével társszerzője vagyok a Harmonika Mesterkurzusoknak.

Mica Jankoviccal - a Vajdasági RTV Nagy Népi Zenekarának vezetőjével - több alkalommal felléptünk, koncertztünk Magyarországon. Szerveztünk Harmonika tábort Magyarországon és Szerbia szerte.

2018. október 16-án Újvidéken a Vajdasági RTV-ban (a „Studio M”-ben) tartottam szólisztikus koncertet, amit a Vajdasági RTV direktben közvetített. A zenekaromban 22 zenész volt. Az egész esti koncertemen 38-an léptünk fel, szép muzsikával, dalokkal.

Zenémre jellemző a hagyományos szerbiai, vajdasági, illetve balkáni zene. Persze nem áll tőlem távol más országok, népek zenéje sem. Játsszom magyar, orosz, ukrán, szlovák, olasz, francia, görög, cigány zenéket is a szerb népzene mellett. Nem idegen tőlem a jazz műfaja sem.

Gyakran fellépek Magyarországon különböző formációkban: tambura zenekarral, harmonikásokkal, délszláv együttesekkel is. Többször szerepeltem a budapesti Európa TV „Esti kívánság műsorában” Tóth Éva operett- és Leblanc Győző operaénekesekkel. Szívesen zongorázom.

varázsoljuk a közönséget a szép dallamokkal.

Eljött velünk két énekes is: a Vajdasági RTV szólistája, Bréna (Dragana Sztamenkovic) és Panovac (Zsenkó Szarpartic). Én a népi zenekarral jöttem muzsikálni.

- Kiválóan beszél magyarul. Hol tanulta meg a nyelvünket?

- Édesanyám magyar, édesapám szerb származású. Bácskatopolyán születtem, ott lakom. Szabadkához közeli település Bácsalmás és Tompa között. Újvidéken dolgozom.

- Mikor és hol tanult meg harmonikázni?

- Az általános iskolában ismerkedtem meg a hangszerrel. Ljubisa Pavkovis – a Szerb RTV Nagy Népi Zenekarának nyugalmazott rendezője – tanítványa vagyok. 2006-ban Topolyán volt az első

Saját zenekarommal számos rendezvényen, koncerten szerepeltünk. Fellépünk 2019 nyarán a Lórévi falunapon Rasa Pavloviccal, Zeljko Panovaccal és Inessel. Ugyancsak tavaly decemberben Baján a Sugovica Tánckar Kulturális Egyesület meghívott vendégei voltunk.

Szoktam szólóban is fellépni, koncertet adni Budapesten Lipótvárosban. Tavaly májusban voltam ott. Ahová rendszeresen visszajárok és nagyon szívesen muzikálok, Balatonszárszón a „Balatoni Nyár műsorában. „Harmonika esteket” adtam, harmonika világzenét.

Felléptem vagy felléptünk már a zenekarommal közösen Szigetcsépen, Szentendrén, Pomázon, Deszken, Pécsen Baján. Deszken, Budakalászon, Szentendrén táncsoporttal is.

A mai nap Szerb Nemzeti Ünnepe. Ezen a napon volt a szerbek első törökök elleni szabadság küzdelme.

- Fellépései mellett mivel foglalkozik most?

- Világzenei és tradicionális zenei összeállítás stúdió felvételén dolgozom. Van polgári foglalkozásom is, okleveles közgazdász vagyok, Szabadkán az Állami Közgazdasági Egyetemen végeztem. Most készítem a „Mester Diplomámat”. Negyven évesen - mindezek mellett - nő vagyok, egy aranyos kislány édesapja.

Örömmel jöttünk Százhalombattára. Nagy motiváció, hogy még jobb, szebb dallamokat adjunk az embereknek. Azt

az energiát, harmóniát – amit a zene, a muzsika ad – megosszuk a közönséggel.

- Van-e valamilyen vágya, álma, amit szeretne megvalósítani?

- Szívesen, örömmel lépnék fel a budapesti MŰPÁ-ban.

Az est nem maradhat el táncbemutató nélkül.

*

A másik vendégegyüttes vezetőjét, Vaizer Enikő művészeti vezetőt a szereplő táncsoportokról kérdeztem:

- A Rozmaring Szerb Táncegyüttes évek óta színezi műsorával a százhalombattai újévi szerb bál programját. Az elmúlt évben a felnőtt csoport mellett kinevelődött egy fiatal generáció, aki minden nyáron, Battonyán a Dél-Alföldi Nemzetiségi Tánc táborban csiszolja tánc tudását. Itt találkoztak a deszki Bánát Szerb Kulturális Egyesület gyermektáncosaival, akikkel különösen jó kapcsolat, barátság alakult ki.

Azóta a Battonyán tanultakat közös produkcióban mutatják be. Közös próbákat, tánc táborokat szervezünk nekik, ahol újabb koreográfiákat tanulnak be. Idén őket is elhoztuk Százhalombattára. Egy Belgrád környéki és egy dimitrovgrádi táncot mutatnak be.

A Rozmaring felnőtt csoportja 15 éve dolgozik együtt, nagy hangsúlyt fektetve a hagyományőrzésre. Rendszeres szereplői a magyarországi és szerbiai néptánc találkozóknak. Állandó kísérőnk

a Rozmaring Folke Stars zenekar, aki népi hangszerekkel biztosítja fellépéseinken az autentikus hangulatot. Idén dél-szerbiai, Leskovac környéki táncokat mutatunk be a battai közönségnek.

Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a 15 éves munkánk eredményeként magas rangú állami kitüntetésben részesültünk. Tavaly megkaptuk a Pro Cultura Minoritate Hungariae díjat.

Minden évben nagyon szívesen jövünk bálozni Battára. Itt mindig nagyszerű a hangulat és a közönség szeret minket.

Szegedinác Anna

Szabó Gábor beszámolója

A képviselő naplója

Eltelt egy hónap, és újra jelentkezem a naplómmal. A február is mozgalmasra sikeredett! A hónap első napján a VII. Medencés Sárkányhajó Nyílt Magyar Bajnokságon vetünk részt az Óvárosi Papírkutyák (idén letünk 8 évesek) két csapatával, ahol az erős mezőnyben a tisztas helytállás volt a tét.

Február 10-én az Ifjúsági, Sport, Kulturális és Közrendi Bizottság, 11-én pedig a Pénzügyi, Egészségügyi és Városüzemeltetési Bizottság ülésén vettem részt. Jól előkészített javaslatok kerültek a Bizottságok elé, úgy mint:

- elektromos töltősziget kialakítása
- egészségügyi szakellátással kapcsolatos döntések
- óvodai körzethatárok megállapítása
- kommunális hulladékiszállító gépjármű vásárlás
- önkormányzati tulajdonú ingatlanok hasznosítására vonatkozó döntések
- különböző díjak, oklevelek odaítéléséről.

Így a 14-ei testületi ülés nagy kérdése részéről a 2020. évi költségvetési elfogadása.

A képviselőkhöz eljuttatott anyagok alapján úgy döntöttem, hogy a falu lakosságát érzékenyen érintenék azok az elvonások, amelyekkel nem értettem egyet, ezáltal erre a legfontosabb napirendi pontra NEMMEL szavaztam. A többség elfogadta, így a júniusi pótköltségvetésre több javaslattal szeretnék élni, hogy a városrészünkre

honnan lehetne több pénz átcsoportosítani.

Óvárosban eddig felmerülő közvilágítási hibák, miszerint a nem egyszerre kapcsolódó szakaszok újra egy időpontban fognak le- illetve felkapcsolódni, többek között ez is köszönhető az ELMŰ-vel kötött stratégiai megállapodásnak!

Új köztéri kukákat rakott a Szákom Kft. a Matta-kerti lépcsők aljához, és folyamatban még több kihelyezése a faluban!

Közlekedési táblák lettek áthelyezve a lakossági kéréseknek megfelelően, és a régóta várt forgalomtechnikai tükör is kihelyezésre került a Szent László út két pontjára.

Sajnos nem mehetek el szó nélkül a (mint utóbb kiderült) hétfévente kiborogatott kukákról és a 22-e éjjelén történt rongálásokról sem! Szombat éjjel több autót és buszmegállót rongáltak meg eddig ismeretlenek, az elkövetők felderítése folyamatban. Ezúton kérem a lakosság segítségét ez ügyben és a későbbiekben is, hogy NYITOTT SZEMMEL járjanak! Keressenek bizalommal!

Február 29-én a Zenáلكó Etel Közösségi Házban Thália Tanoda válogató volt gye-

rekeknek, amit Zsurzs Katalin és Seszták Szidónia tartott! Heti 2 alkalommal tartanak színházi képzést!

Elérhetőségeim: telefon: 06 20 222 29 30, e-mail: szabogabor@mail.battanet.hu

Szabó Gábor
települési képviselő

Ismét egymásnak adták a falusiak a kilincset

Fogadóóra

- A Kossuth Lajos utca elején a foci pályánál található szelektív sziget felszámolását szeretnék az ott élők, hiszen már éjjel sincs nyugalom az állandó üvegcsörömpöléstől.
- A 22-én történt, rongálók okozta káresemények miatt többben javasoltak térfelügyelő kameráknak kihelyezési pontokat!
- A Szabadság út - Gyorma utca - István király út közötti szakaszának felújítása, kiszélesítése újra – vagy még mindig – foglalkoztatja a városrész, sőt a temető miatt a városunk lakóit is.
- A romló közbiztonság miatt is érdeklődtek, amivel kapcsolatban már a hónap utolsó hétféjében elmozdulás történt. Két éjszaka a rendőrségi és polgárőri járőrözés mellett, öt barátommal is különböző időpontokban és különböző létszámban jártuk nemcsak a falu, hanem városunk útjait, eseménymentesen.
- A Zenáلكó Etel Közösségi Házban sajnálatosan bevezetett használati díj ügyében is megkerestek.
- Szívesen olvasnának az újságban a 5-6 lakásos társasházi törvényekről illetve az ebtartás szabályairól szóló rendelkezésekről.
- A közmunkásokat is szeretnék többet látni az Óvárosban.
- A családi házas övezetben több, már elkezdett építkezés szabályosságának kiderítésével kapcsolatban is kérték a segítségemet!

A következő fogadóórát március 27-én tartom, 17-19 óráig.

Országos kitüntetésben részesült Tápai Mónika

A környezet védelméért

Tápai Mónika és munkatársai hónapról, hónapra kemény harcot vívnak a környezet tisztaságáért, kiemelten az illegális hulladéklerakók felszámolása ellen. A Hulladék-kommandó Társadalmi Járőrszolgálat elnökeként 2020. február 1-jén illusztris helyszínen, a Gödöllői Királyi Kastélyban a Környezetvédelmi Szolgáltatók és gyártók 20. Országos Környezetvédelmi Találkozó és „A környezet védelméért” díjátadó gálán vette át a nívós díjat.

- Hasonló civil szervezet mint a miénk is, mindig nagy örömmel értesül, hogy vezetőjének és munkatársainak is elérkezett a nap, hogy ilyen magas színvonalú elismerésben részesül. Mi volt az első gondolatod, amikor értesítést kaptál? Hogyan történt? Mi volt az indoklás?

- Először nem hittem el amikor telefonon hívtak, hogy társadalmi tevékenységem miatt kapok egy díjat. Azt tudtam, hogy felterjesztettek a díjra, de azt nem gondoltam, hogy én fogom kapni, hiszen nagyon sok civil önkéntes aktivista dolgozik szabadidejében rajtam kívül az országban. Ez egy országos szakmai díj, amit a KSZGYSZ adományozott. A telefonos megkeresés után hivatalosan is megkaptam az értesítést, akkor már jobban dobogott a szívem. Talán akkor értettem meg, hogy ez egy országos elismerés, amit ráadásul igen impozáns helyen fognak átadni.

A díjat a százhalmobattai Hulladék-kommandó Társadalmi Járőrszolgálat elnökeként vehettem át. Indoklásban az elmúlt 12 év munkáját foglalták össze.

Több országos és helyi környezetvédelmi kezdeményezés motorjaként, országos és helyi programok aktív résztvevőjeként, az általam kidolgozott hulladékelhagyást megelőző közösségi modell létrehozásáért, klímakoordinátorként végzett szemléletformálásban, valamint környezettudatos nevelésben tett munkámért. A díjat dr. Ágoston Csaba, a KSZGYSZ elnöke, a támogatók és a szakmai védnökök képviselőiben dr. Kaderják Péter államtitkár (ITM), és dr. Ko-

vács Péter főosztályvezető (BM) adta át.

- Az ott lakók mit szoltak ahhoz, hogy van egy-kétszáz ember, aki a saját idejében arra vállalkozik, hogy a más által felelőtlenül eldobott szemetet összeszedje? Mit tapasztaltál, mi mindent dobálnak ki az emberek és hova? Ért-e benneteket támadás, helytelenítés, vagy fenyegetés azok részéről, akiket sikerült azonosítanotok?

- Kezdetben megoszló volt a vélemény. Volt, aki azt kérdezte, miért szedjük mások után a szemetet, amíg többen voltak azok, akik ezt segítették. Ma már a nevelőmunka része, hogy fiatalokat, gyermekeket vonunk be a tisztítóakciókba. Meggyőződésünk, ha valaki egyszer megtapasztalta, mennyi hulladék van a bokrok alatt, és a felszámolásban segít, az jobban oda fog figyelni a környezetére, és még rá is szól arra, aki helytelenül cselekszik. Erre számos példát tudnék sorolni, de talán a legfontosabb, hogy az óvodás is érti és tudja, miért fontos a környezetünk tisztasága. A gyermekeken keresztül pedig minden felnőtthez eljut az információ.

Leginkább felújítási munkákból származó hulladékokat lehet látni eldugottabb helyeken. Sokszor egy vállalkozó nem építi be a kiejánlott költségvetésében az ilyen hulladékok szabályszerű elhelyezésének költségét, s mivel nem akar a lerakásért

díjat fizetni, megteszi helytelenül. Ezzel nem azt mondom, hogy minden vállalkozó ilyen, de többnyire azt látjuk, hogy egy teljes lakásfelújításból származó törmelék, WC kagylók, egyebek vannak lesöpörve a platóról. Persze, van olyan is, amit a lakók zsákolva visznek félreeső helyekre.

Nem az eldobált csokis papírok mennyisége a nagy, hanem azon hulladékok

mennyisége, amiért sok pénzt kellene fizetni lerakókban.

Olyan is van, amit igazából nem értünk, nálunk például több városhoz képest rendkívül jó a hulladékgazdálkodás, -kezelés. Van lomtalanítás, házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, vannak még szelektív gyűjtőszigetek (sok helyen bevonták országosan) és van veszélyeshulladék-gyűjtés is. Mégis minden hulladékfajtát meg lehet találni a 6-os főút mentén, óvárosban a hegyi utak mentén, de az erdő szélén is. Ezeket ráadásul ingyen (önkormányzat által biztosított) vehetjük igénybe.

Ha többlet hulladéka keletkezik valakinek, azt pedig lakcímkártya felmutatásával beszállíthatja a hulladékudvarra, igaz, ezért fizetni kell.

Eddigi munkánk során sikerült mindenkivel megtalálni a közös hangot. Így egy rajtaütés során sem volt fenyegetés, esetleg bántalmazás. Igyekszünk nem úgy fellépni,

hogy az a másiktól valami rosszat hozzon ki. Ettől függetlenül, akit sikerült rajta kapni, az félt tőlünk, de mindig a megoldást keressük, és információkat osztunk meg, inkább nevelünk. A szankcionálás a hatóság feladata, amit természetesen segítünk.

Több mint 500 esetben indítottunk eljárást a feltételezett elkövetőkkel szemben, amelyek közül soknál pénzbüntetést szabtak ki az elkövetőre. 2016 után a kormányhivatalokhoz kerültek a feljelentések, így kevésbé volt hatékony a munkánk. Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a szabálysértési ügyek a kormányhivataloknál szabálysértési ügyintézőkhöz kerültek, akik papírokból dolgoztak. Így nem volt presszió az elkövetőre, sőt mi magunk feljelentők sem kaptunk visszaigazolást. Idén márciustól talán ez megváltozik, mert mint ahogy sok minden, ez is visszakerül a rendőrség hatáskörébe.

- Milyen segítséget kaptatok a hatóságoktól, hiszen ha valakit meg kellett állítani, felelősségre vonni nem volt hozzá jogosultságotok. Kivel működtetek együtt és milyen módon?

- Ez így van. 2008-ban írtuk alá az együttműködést a hatósági szervekkel, ami jogfolytonos. Így amennyiben a helyzet megkívánja, segítséget kérünk a közterületfelügyelőktől és a rendőrségtől.

Általában a rejtett figyeléseknél fontos ez, mert azonnal kell riasztani a hatóságot, ha olyat észlelünk. Mivel a közös járőrözésekre nincs lehetőség kapacitáshiány miatt, a kiemelt eseményeknél vesszük igénybe a segítségüket.

- Az évek során nemcsak helyben, de csatlakoztatok országos szemétszedő akciókhoz is...

- 2011 óta állandó koordinátorai vagyunk az országos hulladékgyűjtő akciónak a TeSzedd! Önkéntesen a tiszta Magyarországért mozgalomnak. Több alkalommal segítettük a PETKupát, amely azért jött létre, mert a Tiszán rendszeressé vált a „műanyagzajlás” vagy más néven a PET palack áradat. A szennyezés időnként olyan mértéket ölt, hogy az ember alig hisz a szemének. Ennek kapcsán (Kárpátjáról jövő áradat) a PETKupa kitalálójával életre hívtuk a Tiszta Kárpátalja! elnevezésű hulladékmentesítő akciót a TeSzedd mintájára.

- Úgy tudom, több városba is meghívtak azért, hogy segítetek beindítani egy ilyen jellegű civil szervezetet. Melyek voltak ezek?

- Érd, Ercsi, Vecsés, Bicske, Budafok-Nagytétény.

- A civil szervezeteknél sok más gond mellett állandó napi probléma a pénz. Egyen-

pólók, a megfigyeléshez eszközök, a komposztáló eszközök beszerzése, az útiköltség és még sorolhatnám. Hogyan szereztek támogatást, kik segítettek?

- A komposztáló eszközöket pályázat útján nyerte az önkormányzat, mi csak segítettük az igény szerinti kiosztást 2012-ben. Jelenleg a felajánlott adók 1%-ból, a tagdíjakból, időnként vállalkozói támogatásból tartjuk fent magunkat. Azonban idén sikerült a Tesco pályázatára bejutni, így a zöld nevelőmunkánkat támogatjuk ezzel,

valamint tavaly kaptunk a városi önkormányzattól faültetésre, szemléletformáló tevékenységünkre kisebb forrást.

- Ennyi év után mi a tapasztalatod, mennyire lehet mozgósítani az embereket, ha igazán nagy tétrel van szó?

- Ha jó célt szolgál, és megtaláljuk a felületeket, ahol az esemény hirdethető, akkor hamar lehet mozgósítani az embereket, mert valahol mindenki szép és egészséges környezetben szeretne élni. A gumiégető elleni küzdelem ékes példája ennek. Amikor azt szerveztük, többször letépkedték plakátjainkat, amelyet pótolunk, majd hangot adtunk ennek. A lakók maguk ajánlották fel a segítségüket, hogy ha kell, aláírást gyűjtenek, kitelepülnek, fénymásolnak, stb.

Olyan szintű összefogás volt, hogy én azt hiszem, ilyen nagyon régen volt Magyarországon. Ennek az élharcosa voltam, amire a mai napig sokan emlékeznek, ezzel a civil szervezet nevét beégetve a köztudatba.

Talán ezért is figyelik jobban a közösségi bejegyzéseinket, mert tudják, hogy amit mi teszünk, az valódi összetársadalmi tevé-

kenység, mindenkit érintő. Mi már nem csak magunkért dolgozunk a szabadidőnkben, hanem az utánunk jövő generációért.

Szeretnénk a tagság átlagéletkorát csökkenteni, várjuk a fiatalokat. Távoli célunk az, hogy átadhassuk nekik a tudásunkat, mert fáradunk és van mindig mit tenni!

- Milyen módszert tartasz fontosnak a példamutatás mellett, hogy a most felnövekvő nemzedék ne menjen el még egy eldobott papírsebkendő mellett sem?

- Fontos a döntéshozók példamutatása, valamint a jogszabályi háttér átdolgozása. Igenis szankcionálni kell bizonyos cselekedeteket, és ehhez kellene a motivált hatósági emberek is.

- Egy civil szervezet szerencsés esetben igazi közösséget alkot. A teljesség igénye nélkül, kik azok az emberek, akik mindvégig kitartottak, végezték a munkát, ami valljuk be nem minden veszély nélküli?

- Ezt nehéz lenne felsorolni, mert senkit sem hagynék ki. De talán minden esetben a családtagjainknak jár a köszönet, mert sokszor tőlük elvéve az időt tesszük a dolgunkat. Persze ahogy a gyermekeink felnőttek, úgy tudtak egyre jobban segíteni nekünk felnőtteknek. Szóval mindenkinek köszönet jár, aki az elmúlt 12 évben (megalakulásunk óta) kitartottak (tagok és családtagjaik), támogattak, hittek bennünk.

- Végül a tervekről kérdezek, hogyan képzeled el a Hulladékkommandó Társadalmi Járőrszolgálat jövőjét és a sajtódét is?

- Tíz év után elmondható, hogy országos hírnevű közösség a miénk. A tagság fogy, mert van, aki meghalt, van, aki elköltözött, van, aki megöregedett. Különböző élethelyzetek adódnak. Egy biztos, 12 éve alapíthattam, és azóta is mozgatórugója vagyok. Elfáradtam! Sokszor hátradőlök és eltervezem, hogy nem akarom tovább csinálni, mert nincs nap, hogy ne foglalkoznék az egyesület dolgaival. De ha jön egy feladat, újból erőre kapok, és magammal viszem a csapatot.

Azt szeretném, ha valaki átvinné tőlem az irányítást, szervezést. Gyermekeimre nem számíthatok, de persze ahol tudnak, segítenek. Az egyik családalapítás előtt áll és másik megyében él, a másik pedig a tanulmányait végzi idővel máshol, most fog érettségizni.

A kommandó és a sajtó jövőm összeforr. Változásra van szükség! Fiatalokra van szükség, akik tovább viszik a szellemiséget, de környezettudatosabbak, technikailag sokkal felkészültebbek, mint mi, vagy akár csak én.

Jankovits Márta

A latin táncok szerelmese

A „táncos lábú” szomszéd kislány, Auer Csenge táncórákra jár, már régen tudom, de milyen csodálatosan táncol, a szülők által megmutatott videofelvételen láthattam meg, talán két esztendővel ezelőtt. Mióta élnek az Óvárosban és hogyan került Csenge a latin táncok közelébe édesanyjától – Kassai Virágtól – kérdeztem meg:

- 2007. március 31-én költöztünk az Óvárosba férjemmel, Auer Gáborral és két gyermekünkkel. Csenge 6,5 éves volt akkor, Szemere pedig csak másfél. Csenge nagyon mozgékony kislány volt, már 6

Csenge még csak hároméves volt, a felvétel négyéveseknek szült, mozgékonyága miatt mégis felvették. Farkas Noémi és Illés Tibor voltak a tanítói. Mellette még focizni is járt. Oda járt három évig. Négy éves kora óta

Az Eötvös Lóránd Általános Iskolában tanultam, utána az Arany János Általános Iskola és Gimnázium tanulója lettem. Az idén fogok érettségizni, az öt éves angol nyelvű előkészítő osztályban.

hónaposan felállt, 10 hónaposan pedig már szaladt, önállóan közlekedett. Másfél évesen biciklizett, két évesen görizett.

A Barátság Művelődési Házban láttunk egy hirdetést, fitnessre lehetett jelentkezni.

versenyzett, a hat év alattiak között „két-szeres magyar bajnok” lett. Utána Milovics Mónikánál tanult két-három esztendeig ugyanúgy fitness műfajban. A nyolcévesek között harmadik helyezést ért el egy országos versenyen.

Mivel Móni abbahagyta az edzősködést, Südi Iringó táncstúdiójában tanult tovább. Itt kezdett el modern balettel és latin táncokkal ismerkedni.

Csenge nagyon szeretett versenyezni, ezért 2010 nyarán átmentünk Érdre – Mantovay Wiktóriához, aki már latin versenytáncokra készítette fel – párban a tanítványait.

- Csenge! Itthon melyik általános iskolában tanultál közben és hová jársz most középiskolába?

- Miért választottad végül a latin táncokat?

- Szerettem a standard és latin táncokat is, de a partnerem a latin mellett maradt, így, mert nem akartam partnert váltani. A latinnál maradtunk 2011 után. 2013 októberében lettünk „csak latinosok”.

Kezdetben egy évig kizárólag tánciskolában versenyztünk, majd 2012 októberében lettünk versenykönyves „D” osztályos páros versenyzők. Ezek klubközi, területi és országos versenyek voltak. A versenyeken pontokat lehetett gyűjteni, úgy lehetett felsőbb kategóriába, osztályba kerülni. Dobogós, dobogó közeli helyezéseket értünk el. A versenyeredmények alapján kerültünk fel a „C” osztályba. A „D” osztályban négy tánc van – mind standard, mind latin mű-

fajban – szamba, cha-cha-cha, rumba és jive. A „C”-ben öt - az előzők kiegészülnek a paso-doble táncsal - és már csak latin versenyszámokban indultunk.

- Hogyan fér össze életedben a versenyekre készülés és a tanulás?

- Másfél éve magántanuló lettem, ez azt jelenti, hogy az edzések miatt nem kell bejárnom az órákra, viszont félévente vizsgát

kell tennem minden tantárgyból. Azért lettem magántanuló, mert a partnerem Törkevény él – Jász Nagykun Szolnok megyében – ahová hetente kétszer járok le edzésre, ő pedig heti két alkalommal Pesten próbál velem.

- Mennyi energiát vesz el tőled a versenytáncolás, marad-e szabadidőd a korosztályodra jellemző kikapcsolódásra, szórakozásra?

- Szabadidőm nagyon kevés marad, azt tanulással, a családommal töltöm leginkább. Talán két alkalom marad a barátoknak, laza kikapcsolódásra.

- Milyen versenyre készültök most?

- Egy területi és egy magyar bajnokságra készülünk márciusban.

- Hobbiszinten marad-e életedben a tánc vagy tervezed, hogy később, mint oktató ez lesz életed hivatása?

- Most a saját fejlődésemre koncentrálok, de nem zárom ki annak lehetőségét sem, hogy egyszer oktató is fogok.

- Mit tervezel érettségi után?

- A rendezvényszervezés, fotózás, sminkelés, divat világa, a marketing is érdekel, minden, ami kreativitást igényel.

Szegedinác Anna

Versenynaptár

2014-ben Oberpullendorfban – első nemzetközi versenyünkön - Ifjúsági „C” latin kategóriában I. helyezettek lettünk, majd 2015-ben a Pest-megyei Régiós Bajnokságon Ifjúsági „C” latin kategóriában I. helyezést értünk el.

2016 tavaszáig voltam Mantovay Viktóriánál, majd egyesületet váltottunk. Dudás Ágnes lett az új edzőnk – a Free Time Táncsport Egyesületben - Csepelen, majd Pesten.

2014-15-től már több szlovákiai versenyen vettünk részt, ahol I-II. helyezéseket szereztünk a párommal, Gulyás Áronnal. Vele 7 évig versenyztünk együtt. Áron érettségire készülve abbahagyta a versenyzést, ezért új párt választottam, Karkus Kevint. Egyesületen belüli fiú volt, 1,5 évig táncoltunk együtt.

2019 márciusától új partnerem lett – Kézmárki János. Ő egy másik egyesületből való, a Pro-Art-ból így lettünk – saját egyesületeinkben maradván – vegyes páros.

2015 májusa óta „B” osztályos, Kézmárki Jánossal pedig „A” osztályos táncosok lettünk.

Rimaszombatban 2019. október 5-én volt az első közös versenyünk, amit meg is nyertünk. A Hungarian Open Danza kupában I. helyezettek lettünk 2019. október 13-án. Szintén I. helyezettek lettünk a klubközi „Fekete Sas” kupán 2019. november 10-én.

2019. november 30-án, a szülinapomon megosztott 25-28. helyezettek lettünk az induló negyven párból, amely országos megmérettetés már. Itt az ország legjobb párpai versenyezhetnek. A legmagasabb 2-3. osztály és az ország legjobb táncosai vesznek részt rajta. Ez a ranglista verseny.

Az Országos Bajnokságon - 2019. december 8-án – III. helyezettek lettünk párommal.

Eredményeinkhez meg kell említenem kiváló tanáraikat: Dudás Ágnes, Szalai Ágnes, Nagymihály Balázs táncoktatókat és az egyetlen Magyar Világbajnokunkat – Andrej Skufca Melindát.

SZÁZHALOMBATTA

Megjelent a Pest megyei Hírlapban, 1958-ban

Rövidesen megkezdik Százhalombattán a Duna menti Hőerőmű építését

AZ ALTALAJVIZSGÁLAT MÁR BEFEJEZŐDÖTT, AZ ELSŐ GÉPEGYSÉGET 1961-BEN HELYEZIK ÜZEMBE

Az idén nyáron kezdik meg a hároméves terv és a következő évek egyik legnagyobb alkotásának, a Duna menti Hőerőműnek az építését. A fővárostól 27 kilométer távolságban, Százhalombattán épülő erőmű Budapest energiaellátását biztosítja majd.

A Duna menti Hőerőmű – a tiszapalkonyaihoz hasonlóan – 200 megawatt teljesítőképességű erőmű lesz. Tervezésénél, építésénél hasznosítják a legújabb külföldi eredményeket, tapasztalatokat is, s így ez jobb hatásfokkal működik majd, mint bármelyik meglévő erőművünk. Az újfajta kazánkonstrukció lehetővé teszi, hogy ugyanannyi fűtőanyaggal magasabb hőfokú, tehát több áram fejlesztésére al-

kalmaz gőzt állítsanak elő. A Duna menti Hőerőmű üzemeltetéséhez évente kéthárommillió forint értékű szénnel kevesebb kell majd, mint az azonos kapacitású Tiszapalkonyai Erőműhöz.

Százhalombattán, a pécsi országút és a Duna között most fejeződött be az erőműépítés első, bevezető fá-

zisa: a kutatófúrás. Az altalaj teherbíró képességének laboratóriumi vizsgálatával párhuzamosan az Erőműtervező Irodában már készülnek a részletes kivitelezési tervek is.

A tényleges építkezés – az első felvonulási épületek emelése – a tavasszal kezdődik meg, a nyáron pedig

az út- és vasútvonalak építésével együtt megkezdik a leendő lakótelep építését is. Ennek egyik része szolgál majd felvonulási épületeikül, s így a felvonulási költségek egy részét megtakarítják.

A Duna menti Hőerőmű első gépegységét 1961-ben, a többi hármát fokozatosan 1964-ig helyezik üzembe.

Fotó: HBVK

Ikeróriás Százhalombattán

Két esztendeje még szántókkal és kukoricaföldekkel övezett kisközség volt Százhalombatta, Érdtől néhány kilométernyire. Ma: a legnagyobb építkezés színhegye Magyarországon. Úgy is mondhatnánk: a legnagyobb építkezéseké. Mert két iker épül itt: erőmű és olajfinomító. A kettő éppen úgy együtt él majd, mint az ikerrek. A Barátság kőolajvezeték a finomító alatt kapaszkodik ki a Duna medréből. A négyezer kilométeres út után a százhalombattai határba áradó olajat egyelőre Szönyben finomítják: 1965-től kezdve azonban már Százhalombatta veszi át a munkát. Hárommillió tonna olaj lesz a finomító évi kapacitása: annyi, mint jelenleg az egész magyar olajipar összes finomítójáé együttvéve.

Erre a bázisra épül a legnagyobb magyar erőmű Százhalombattán, amely sok szempontból igazi „rekordot” jelent. Már a kéménye is rekord: kétszáz méter magas, a legnagyobb egész Európában. El is készült: az idei tél kemény hidege készen találta a hatalmas betonfelkiáltójelet.

„Rekord” persze maga az erőmű is: hatszáz megawatt energiát ad majd évente.

Három ötven megawattos gépe lesz és három, százötven megawattos gépóriása. Ez utóbbi önmagában is igen sokat jelent. Akár néhány évvel ezelőtt is — még nem vállalkozhattunk volna ilyen teljesítményű erőmű felépítésére. Emlékezzünk csak vissza: tíz esztendővel ezelőtt jogos büszkeséggel adtunk hírt az Inotai Erőmű építkezéséről, amely akkor az erőműépítés csúcsteljesítménye volt Magyarországon. Nos, a százhalombattai óriás annyit „tud” majd, mint öt Inota.

Magyarországnak ez a legnagyobb erőműve olajtüzelésű lesz, szorosan együttműködve az „iker-testvérrel”, az olajfinomítóval. A kazánok a finomítóból kapják a „táplálékot” — s az erőmű áramának egy része, meg a fölösleges gőz is az olajfinomítót táplálja.

Százhalombatta azonban nemcsak méreteivel hat, hanem az egész építkezés mélyen átgondolt tervszerűségével — és azzal is, amit a magyar iparfejlődés és ezzel az egész ország élete számára jelent majd.

Nyersanyagban, fűtőanyagban szegény ország vagyunk. A finomító a korszerű iparpolitika jelképe,

amely megteremti a szolid alapanyagbázist és a vegyipar rohamos fejlődésének nyersanyagalapját. Az erőmű: villamosenergia-fejlesztésünk ugrásszerű fokozását eredményezi. A két nagy létesítmény összekapcsolása az okos, célszerű, gazdaságos üzemelepipítés iskolapéldája. Még a részletmegoldásokban is ésszerűség tükröződik: az erőmű gépeit például Duna-vízzel hűtik, amelyet három kilométeres külön csatorna vezet az erőmű hűtőelosztójába. A Dunamenti Hőerőmű két másik, egymással ugyancsak szorosan összefüggő, kiemelkedő tulajdonsága a korszerűség és a szocialista nemzetközi munkamegosztás fejlődéséből adódó lehetőségek kihasználása.

A korszerűség legfontosabb feltétele az erőműveknél a gyorsított építkezés, valamint az erőművi fűtőberendezések optimális nagysága.

A gyorsított építkezés előnyeit jelzi, hogy minden milliárd forint értékű beruházás egy esztendővel előbbi üzembe helyezése 125 millió forintnyi gazdasági előnyt jelent a népgazdaságnak; ennyivel nő a létesítmény gazdasági

hatékonysága. A gyorsított, koncentrált építés követelményeit a hőerőműnél teljes mértékben teljesíteték: már ez év nyarán, alig több mint egy esztendei építésideő után megkezd a próbaüzemelését az első gépegység. Ami a berendezések optimális nagyságát illeti, nemzetközileg az a tapasztalat, hogy a beruházási költségek csökkentését elsősorban a gépegységek méreteinek növelésével lehet elérni. Lengyelországban például 1970-ig már csak 120–200 megawattos gépegységeket terveznek. Csehszlovákiában 1965-ig elérik ugyanezt a 200 megawattos gépnagyságot. A Szovjetunióban természetesen a nagyobb igényeknek megfelelően a gépnagyság is nő: jelenleg áttértek a 300 megawattos egységek alkalmazására. Kísérletképpen azonban 1965-ig üzembe helyeznek 600 megawattos gépcsoportot és 800 megawattos „mammut” gépegységek tervein is dolgoznak.

Az optimális gépnagyság természetesen függ az adott ország energiarendszerének nagyságától. Ebből a szempontból voltaképpen a Dunamenti Hőerőmű 150 megawattos gépei képvisel-

lik az első igazán korszerű méretet hazánkban.

Az ilyen nagyságú gépegységek beépítésének lehetőségét alátámasztja és biztonságossá teszi a nemzetközi szocialista munkamegosztás fejlődése. A magyar — valamint a lengyel, csehszlovák, NDK és nyugat-ukrajnai erőműrendszer összekapcsolása ugyanis biztosítja az üzemi zavari kisegítés lehetőségét.

Ezen a szeles, hideg tavaszon a Duna menti ikeróriás építői elmondhatják, hogy hazánk legnagyobb és legkorszerűbb erőmű-olajfinomító-együttesének építése közben legyőzték az évszázad egyik legkeményebb telét. Ez év nyarán már nemcsak fogyasztja a munkát és az erőfeszítést Százhalombatta, hanem ad is olajat, energiát. S a távlatok tiszták és világosak a százhalombattai fennsíkon. A második ötéves terv legnagyobb intézményeinek vezetői már a hetvenes évek látóhatárát kutatják, amikor az erőmű túlnő a hatszáz megawattot, az olajfinomító három helyett ötmillió tonnás kapacitással dolgozik, és petrokémiai üzemek épülnek a környéken a vegyipar és műanyagipar alapanyagainak gyártására.

Százhalombattán új magyar iparvidék regényét „írják” az építés emberei és gépei. S a kétszáz méteres óriáskémény úgy integet a távolba, mint felkiáltójel e nagy regény első fejezetének végén.

Megjelent a Pest megyei Hírlapban, 1969-ben

25 esztendő

Kisközségtől az olajvárosig

Százhalombatta tegnap és ma

„... A kora esti órákban indult a Vörös Hadsereg támadása, amit hatalmas tüzérségi előkészítés vezetett be. Aknák ezreinek robbanása, világító lövedékek nappali fénye kíséretében keltek át a Dunán a felszabadító csapatok 1944. december 6-án a német védelem parancsnoka megadta magát... Ötvenegy szovjet katona halt hősi halált azért, hogy egy kis Duna-parti község, a mai Százhalombatta, a budai járásban elsőként felszabadulhasson ...”

Ezek az emlékező szavak tegnap délután hangzottak el Százhalombattán. A Dunaparti község felszabadulásának 25. évfordulóját ünnepelte.

A negyedszázados jubileum tiszteletére rendezett ünnepségsorozat már a reggeli órákban megkezdődött. A ma már valóságos kisváros képét mutató modern lakótelep iskolájában fiatalok és idősebbek emlékeztek a 25 évvel ezelőtti történelmi napokra. Díszes fogadtatásban részesítették a Tökölről érkező felszabadulási vándorstafétát, amit a község úttörői — Tököl ve-

zetőinek kíséretében — ünnepélyesen adtak át a százhalombattai pajtásoknak. A helybeli úttörőknek kellemes meglepetéssel szolgált a százhalombattai tanács: a „Virágos kert, virágos utca, virágos udvar” mozgalomban több mint 3 ezer társadalmi munkaórát dolgozó iskolásoknak értékes ajándékokat nyújtottak át.

A budai járás és a község párt- és állami vezetői, társadalmi szervek és vállalatok képviselői délután együttesen rótták le kegyeletüket a szovjet hősi emlékműnél, s helyezték el a tisztelgő emlékezet koszorúit. Ezután vendégek és vendéglátók a lakótelepi iskolában tartott ünnepi emlékülésen vettek részt. Megnyitó beszédében a Százhalombattai tanács vb-elnöke, Ferenczi Illés, az ünneplők között azokat is köszönthette, akik a felszabadulás után a kommunista párt községi szervezeteinek, a nemzeti bizottságnak, a földigénylő, valamint a termelési bizottságnak tagjai voltak. A negyedszázad előtti felszabadító harcokról, Százhalombatta akkori és mai

életéről Novak Béla, a járási pártbizottság első titkára beszélt. Azt a történelmi utat vázolta, amit e világtól elzárt kisközség tett meg a mai, eredményesen működő termelőszövetkezettel, impozáns lakóteleppel, a 600 megawattos teljesítményű erőművel, a 3 millió tonna kőolajat feldolgozó Kőolajipari Vállalattal rendelkező Százhalombattáig. S megemlékezett azokról, akik élen jártak az újjáépítési harcban, s ma együtt ünnepelnek a község lakóival, s azokról, akik már nem érthették meg ezt a szép napot.

Az emlékünnepe záróakkordjaként dr. Foki László, a járási tanács vb-elnöke tsz- tagoknak nyújtotta át a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter kitüntetését. A mezőgazdaság kiváló dolgozója címet nyerte el Ivanov Boriszlav, a Benta völgye Tsz brigádvezetője, Hajdú Józsefné, a tsz baromfigondozója, Fehér Ferencné, a tsz állatgondozója és id. Honecz István, a tsz tehenésze. Ketten dicsérő oklevelet vehettek át.

Szít.

Száz halmon, város

A világon minden fejlődik, változik. Ezt az igazságot ismételjük szemináriumokon, beszédeinkben, írásainkban. Mégis, amikor valami új létesítményt avatunk, megdöbbenünk: abból a semmiből, haszontalan földből hogyan nőtt ki ez az óriás?

S itt állunk ma Százhalombattán, kicsit csodálkozva, kicsit meghatottan — szinte észre sem vettük, hogy az elmaradott falucska mellett, a pusztán, elkezdődött egy építkezés, ami néhány tovarohanó év után várossá növekedett.

Mi, akik akkor ottjártunk a sártengerben, ahol út-, vasút- és építészmérnökök szavai, rajzai alapján képzeltük csak el, hogy egyszer lesz itt egy hőerőmű, egy kőolajfinomító, magunk is merész álomnak tartottuk az egészet.

Az akkori gyenge termelőszövetkezet tagjai is kinevelték volna azt, aki megjósolja: egy modern város lakói lesznek.

Jó lenne mindazokkal ma itt találkozni, akikkel együtt ültünk az első taggyűléseken, hogy a néhány párttag megalakítsa kicsiny szervezetét. Jó lenne találkozni azokkal, akik először mérgelődtek itt, mert nem sikerült azonnal elintézni a MÁV-val a százhalombattai vonat csatlakozását, hogy hét- főnként az építők időben álljanak

munkába, vagy mérgelődtek, mert a konyha nem kapott elég húst, pedig a munkásokat jól kellett tartani.

Első gondok, első lépések, rajon ki emlékezik rájuk? Hiszen az első tennivalókat gyors ütemben követték

a többiek, a szaporodók, a tetemesebbek. Minden nap új gondot és új örömet jelentett. S akik ott voltak az első árkok megásásánál, észre sem vették, már azért harcoltak, hogy több könyv kerüljön a munkásszállásokra, hogy bővüljön az iskola, hogy jobban lássák el az üzletet, esténként ne csak füstös, rideg étteremben tölthessék idejüket az építők, a gebines anyyi sört mérjen a poharakba, amennyi jár, és a munkásszálláson legyen elég tüzelő, ne fagyoskodjon egyetlen ember sem.

Hol van már mindez? Régi újságok hasábjai őrzik csak ezeket az emlékeket. Az egyik cikkben mint távoli terv rajzolódik ki az évi kétmillió tonna kapacitású kőolajfinomító képe, a hőerőmű — amit alkotó ke-

nok, és bejelenti: — a hajdani kis római település helyén, ahol 126 kun halmát tárták fel, ahol az egykori tárnokvölgyi csata elesett vitézei nyugszanak, és kései utódai sok évig csak zöldségtermesztéssel foglalkoztak, s lakóinak nagy része csupán a fővárosban kereshette kenyérét —, Százhalombattát várossá nyilvánítják.

Az ünneplő ezrek között sokan lesznek olyanok, akiknek, ha csak egy pillanatra is, de felrémlik a pusztán, ahol a városalapítók először vágták csákányukat a földbe, amikor először dübörgött erre dömper, a hosszú nagy csövek közül az elsőt fektették helyére... és amikor a modern lakások egyikébe beköltözött az új lakó ...

Köszöntjük ma a régieket, akik bábáskodtak a hőerőmű és a kőolajfinomító megteremtésén, akik harcoltak a város megalapításáért, köszöntjük a kételkedőket is, akik lehetetlennek tartották a gondolatot, hogy itt város szülessen, és köszöntjük azokat, akik nap mint nap megvívták csatájukat, hogy bizonyítsák, mire képes az ember. Hogyan teremt a semmiből várost, és hogyan indul már holnap, pihenőt sem engedve magának, új feladatokhoz gyürkőzve, Százhalombattának — a legújabb városnak — lakosságá.

Közösségi Ház a faluban

Egykor és most

Százhalombatta régi település-része a mai napig is, bár erőteljes fejlődést mutat a „falu” nevet viseli. A régi lakosok de az újak is, ha ide jönnek a faluba jönnek. Ma már közel 4000 fő lakja, de igazi faluként, nem egy város részeként 1200–2000 fő lakta az utóbbi 100 évben. Amint a címből látható, a Közösségi Hárról szeretnék írni, nem most először. Remélhetően mindig van új olvasó, akinek ezek új dolgok.

Milyen is volt ez a falu abban az időben, amikor az itt lakó néhány ember úgy gondolta, bármilyen kicsi is a falu, bármilyen kevesen is lakják és nem esik főútvonal mellé, kultúrára azért szükség van.

Az 1695-ben ide települt szerbeknek már volt az 1750-es évektől templomuk és iskolájuk, 1822-től a magyaroknak is. Addig Érdre jártak át iskolába és templomba is. 1910-ben megépült a katolikus templom, így volt már tanító és pap is, akik felvállalták nemcsak az iskolai, hanem az azon kívüli kulturális lehetőségek megteremtését. 1896-ban elindult a téglagyárban a termelés, és az addig mezőgazdaságból élők mellett megjelentek az ipari munkások. Sokan talán már nem is emlékeznek rá, de a téglagyárban volt kultúrház is.

Kialakult egyfajta hierarchia, ennek felső rétegéből alakult ki a falu vezetése. A falu felett a hegyen lakott a falu földesura a családjával, Matta Árpád. Utána következett a gyárigazgató, az állomásfőnök, a jegyző, a pap, a tanítók. Felettük állt rangban a Franciska-pusztán lakó, de a faluhoz tartozó igazi arisztokrata család a gróf és a grófné. Silva Tarouca Frigyes és felesége gróf Wimpffen Mária grófné.

Sok volt a faluban a fiatal, nemrégiben ért véget a szörnyűséges világháború, az emberek normális életre vágytak. Felte-

hetően így alakult ki az igény a közösségi életre, és hozta létre először az Ifjúsági Egyletet.

Senki nem tudja jobban, hitelesebben az egész történetet, mint Sefcsik István, aki leírta, és elküldte nekem megőrzésre és felhasználásra.

A következő idézet elhangzott 1990. március 1-jén az Óvárosi Közösségi Ház felújítása és átadása alkalmával.

*

„Mielőtt a mai nap feladatát teljesítenénk, úgy érzem, szükséges és méltányos egy rövid visszatekintés ennek az épületnek a „kultúra battai házának” történeti ismertetésére.

Százhalombattán 1921-ben megalakult a fiatalok köre, amelynek amelynek az Alapszabály szerint: Százhalombattai Ifjúsági és Testedző Egyesület lett a neve. Tevékenysége: sport és a játék. Főleg súlydobás, diszkoszvetés, és a labdajáték. Kezdetben csak helyi rugdalózás volt, amelyből lassan egy csapat alakult ki. A csapat erőpróbái a szomszéd községek fiataljaival, barátságos – hordó sörös – küzdelmek voltak. Az ehhez hasonló játékokból született meg a járási bajnoki mérkőzések igénye. Batta viszonylag elég szépen szerepelt a játékokon. Igen de a „bajnoki” mérkőzéseket már mégsem lehetett mez nélkül, mezétláb játszani.

Az első felszerelést az akkori battai csapat a sportszövetségtől nyerte. A felszerelés

azonban lassan szakadt, kopott, pótlásra pénz kellett volna. Pénzt pedig nem osztottak sehol, még az „állambácsinál” se, mert akkor valóban szűk világ volt. De, pénz kellett.

Az ifjak szellemi vezetője Jankovits Ferenc volt. Ő ugyan nem futballozott, mert egyik lábát elveszítette egy ipari baleset folytán,

de annál lelkesebben küzdött a többi fiatal érdekében.

Akkoriban indulgatott a színjátszás egy-egy előadással, majd megalakult a Dalkör is a kántortanító vezetésével. Batta kis falu volt kevés lévén a tenni akaró fiatal is benne. Így bizony a legények hol futballoztak, hol színészek voltak. Ez az összefonódás adta a lehetőséget, hogy Jankovits Ferenc, a „Feri bácsi” (akkor volt 24 éves) megegyezett a színjátszók vezetőjével és a színjátszókkal, hogy a bevételből jusson a sportra is. A színjátszás mellett bálók, műsoros teaestek rendezése fakasztotta a csekély tagsági díj mellett a lassan csordogáló pénzforrást. A futballmérkőzések iránt nem volt túlzott az érdeklődés, de azért mindig valamennyi hullott a kalapba, melyet a tartalék játékosok hordtak a pálya körül. Feri bácsi ezt a pénzt is és minden más elérhető fillért összeszedett. Felesleges kiadást nem engedett sehol. Így gyűlt össze annyi pénz, hogy megvehettek egy nagyon öreg, szoba-konyhás nádfedeles házikötőt. E házacska nagyobb boldogság volt a fiataloknak, mint a város lakóinak az

a művelődési palota, amit ingyen kaptak. Boldogság volt, mert az ő munkájuk, az ő fáradásuk gyümölcse.

Ha a nyár továvágatott, jött a téli sport-szünet, a határ is elcsendesedett. A társra vágyás majd' minden este összetelerelte a falu ifjúságát a házba.

Nem volt akadály a vak sötétség és a bokáig érő sár sem. Bent a kis öntöttvas kályhában lobogott a tűz lángja, segített világítani az enyhe bűzt árasztó petróleumlámpának. Bár sokszor csak a kályha lángja táncolt a szoba falán, mert takarékoskodni kellett a petróleummal is.

E félhomályban, játék és mesemondás untával, megindult az álmodozás, a tervezgetés. Bár nagy volt még a keserűség hazánk feldarabolásán, de érezték, tudták, hogy itt nem a csodavárás, hanem a tenni és tanulni akarás az egyetlen út."

„Időközben eladó lett a közös udvar másik háza is. Sok tünődés nem lehetett, mert sürgős volt az eladás. Határozat: meg kell venni! Valamennyi pénz volt ugyan, de az kevés volt. Szerencsére voltak, akik bíztak az ifjúságban s a szükséges pénzért jót álltak a Hitelszövetkezethél.

Vétel után falakat bontani, javítani, megszeli. Közös munka. A színjátszók, akik, eddig az iskola egyik termében kaptak engedélyt a színpad felállítására, de ehhez előbb

volt a hosszához képest. Bevilágítani nem volt képes a lámpa. (Pedig akkor már petróleumlámpát használtunk.)

Mi pedig eddigre tele voltunk önbizalommal, tenni akarással és reménnyel. Vártuk a nagy pillanatot, mely egy igazi erőpróba lesz számunkra.

Nem sokat kellett várni, jött a hír, hogy eladó a Matta-malom épülete. A benne lévő gépeket már törlik, viszik a kohókba.

Most lett igazán elemében Feri bácsi. Számolt, tervezett és újra számolt. A közgyűlés meg határozott: meg kell venni a malom épületet. Lebontani és egy egységes, több célra használható művelődési házat fogunk építeni. Lesz beépített színpad, öltöző, biliárd és könyvtárszoba, helység a Gazdakörnek. A nagyteremben karzat a mozinak, mely az ifjúság tulajdona lesz.

Megválasztották az Építési Bizottságot. Elnöke a falu akkori bírója id. Tóth György (Bíró Gyuri bácsi) lett. Tagjai: id. Vlkovszki Ferenc kőműves, Loschinger István kőműves, Dubecz Sándor kőműves, id. Miákits Ferenc ács, is. András István gazdálkodó, Jankovits Ferenc téglagyári irodavezető és Sefcsik István voltak.

*

Kiegészítés Sefcsik István írásához: A százhalombattai plébánia Historia Domusa 1919-től 1940-ig: Kéri Nándor plébános

ki, majd vissza kellett a padokat, egyebeket hordani, mert másnap tanítás volt. Örömmel költöztek át az „új házba”. Itt már nem kellett színpadot építeni, bontani. Itt már bővebb volt a hely, de az öröm hamarosan kezdett sápadni, mert kiderült, hogy előadaskor a sok néző és az alacsony mennyezet végett kevés a levegő. A terem is nagyon keskeny

(1919-1927) bejegyzéséből:

„A község ifjúságának nevelésére alakult alakult 1921-ben a Százhalombattai Ifjúsági Testező Egyesület, amely az ifjúság valláserkölcsi, társadalmi és sportszerű megnevelését vette programjába”.

„1925-ben gyönyörű zászlószentelési ünnepélyt rendezett, amelyben a várme-

gye, a járás, és a község vezető emberei elismerésüket fejezték ki ezért a hatalmas munkáért, amelyben az ifjúság éveken keresztül részesült az egyesület által. Fáradhatatlan munkái voltak Zenálkó Etel tanítónő és Jankovits Ferenc alelnök, az egyesület lelke. Az öregebb kath. magyarok sírtak örömeiben azért, hogy megérhették azt a napot, hogy Százhalombatta községben is meg az egész járás és vármegye színe előtt a kath. magyarság megbecsülést és elismerést vívott ki magának.”

Megjegyzendő, hogy hiába lett volna a vezetők munkája, ha nem áll mögöttük a falu szinte teljes lakossága. A tanítók közül elsőnek Zenálkó Etel, a mindenki által szeretett „Tutus” tanító néni műsoros délutánokat szervezett, majd látva a fiatalok lelkesedését, egész színdarabokat tanított be, az akkor divatos népszínműveket. Ennek híre aztán elterjedt az egész megyében.

Ahol színdarabokat adnak elő ott szükség van könyvtárra. Lett is.

Minden embert nem lehet felsorolni, akik részt vettek az egyesület támogatásában, mert az építésben szinte részt vettek a falu lakói, viszont a színjátszók nevei a plakátokon megmaradt. Nagy sikereket arattak: Sefcsik István, Tóth Nusi (id. Buzay Józsefné), Tóth Juci (Csiszér Jenőné), Szabó Nusi (Stróbl Károlyné), Szabó Mancsi (Bauer Istvánné), Wejmola Teréz (Tóth M. Istvánné), Johanidesz Ilus, Kácsér Teruska (Balogh Sándorné), András János, Kóvári Ferenc, Tóth György, Mikulecz György, Csupics Sztankó, Osztovics Jordán.

A Dalárda mellett működött a tambura zenekar, amelynek a vezetője: Dubecz Ferenc, tagjai: Udvardi Károly, Csupics Sztankó, Kóvári László. Minden bálon, rendezvényen ők szolgáltatták a zenét. Ahogy ők, más sem fizetésért dolgozott az egyesületben (ez most is így van). Érdemes felsorolni a támogatókat, akik ha nem is pénzzel, de fuvarral, jegyvásárlással segítettek. Így Franciska-pusztai tulajdonosa, gróf Wimpffen Mária, a földbirtokos Matta Árpád, a téglagyár igazgatója. Tanítók, plébánosok, a gazdák fuvarral.

Mindez azt jelenti, hogy a Zenálkó Etel tanítónőről elnevezett Községi Ház a falu közösségének és utódainak jogos öröksége.

A háború után a ház is államosításba került, viszont ezért a falu soha nem kapott másokkal ellentétben kárpótlást.

Sefcsik István írásából: „A helyi iparosok nagyrészt ingyen vállalták a szakmunkát. A tagság, amely szintén 100 körül volt, vál-

lalta az összes egyéb munkát. Akinek állandó munkahelye volt, bizonyos pénzüsszeget ajánlott fel.

Megkezdődött a nagy munka. Nőtték a falak, készült a famunka. A pénz viszont

ti unokáitokhoz. Meséljétek el nekik, hogy ötven évvel ezelőtt - amíg ez a ház valójában az ifjúságé volt - milyen volt itt a fiatalság. Közös volt a célunk, közös a munka, és közös a szórakozás is. Hogy milyen boldogság volt

Battai színjátszók Bakody Ernővel

erősen fogyott, mert közben új elképzelések is születtek. S egyszer csak a kassza kiürült. Kölcsön kellene. Az összeg nagysága végett vonakodtak a váltó aláírásától a megkértek. Végül ebben is Feri bácsi vállalta az országnérst, András Józsi bácsival, azaz aláírták a váltót. És mi ünnepélyesen megígértük, hogy a hitel ki lesz fizetve.

1940 karácsonyán avattuk fel az új házunkat. Az avatási ünnep alkalmából az erdélyi magyarság sanyarú sorsát bemutató Elnémult harangok című drámát adtuk elő. Nagy siker volt. Mi különösen a tágas színpadnak, a nagy öltözőnek s a várva várt vilnyvilágításának örültünk."

"És mi teljesítettük az ígéretünket, összehoztuk az adósságra a pénzt az utolsó pengőig. Igaz, hogy igen takarékosok voltunk. Az utolsó fillérig leadtuk a pénzt a Feri bácsinak. Ebben az időben nem is tellett jutalom kirándulásra"

"Egyszer csak lecsaptak a sasmadarak s fogyott a legények kara. Vitték, vitték a harcmezőre őket. Elszállt velük a vidámság, elhervadt a mosoly az arcokon. De elszállt velük az álom is, elszálltak a tervek is. Az egyesületi élet még haldoklott egy ideig. És beköltöztek azok, kik sokat ígértek, sokat követték, s elvitték a még megmaradottakat is.

És most a költő szavával suttogom: Hol vagytok Ti régi játszó társak...? Hozzátok sóhajtok s rajtatok keresztül a ti fiaitokhoz a

látni az édesanyák, édesapák arcán azt az örömet és szerény büszkeséget, mit a játékok váltott ki belőlük. És tudni, hogy a játékkal ti is és mi gazdagabbak lettünk.

És ti fiatalok - átvéve ezt a házat is - töltsétek meg a a játék, a tiszta játék szeretetével és örömeivel. Minden szavatok, minden tettetek a józan ész és a tiszta erkölcs szellemében szülessen, hogy tudjatok tenni azért, hogy műveltebb nép keresztény ember, önérzétes magyar és gazdag ország legyünk. Mert Európának nem kell az, kinek sem Istene, sem hazája. Bízatok magatokban. Tegyetek s ha kell áldozatok azért mit elérni akartok. S ha ezt megteszitek, bátran nézhetek szembe minden kihívással és versennyel. Adja Isten, hogy elérjétek!"

*

A háború utáni államosítás során az egyet épülete is állami tulajdonban került.

Már 1951-ben a Megyei Művelődési Osztály országos vándormozói hálózatot hozott létre, így a közösség házából mozi lett. Először ingyenesek voltak az előadások, majd egyre népszerűbb lett a mozi. Az ipar idetelepülésével érte el a fénykorát. Kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken egy-egy, vasárnap három előadás várta a mindegy 100-120 főnyi közönséget, pedig a körülmények nem voltak ideálisak. Egy kályha fűtötte be a nagy helyiséget, de ez senkit nem zavart. A televízió előretörésével egyre kevesebben látogatták a mozit,

végül megszüntették a vetítéseket.

1990-ben felújították és újra átadták a helyiséget, akkor alakultak a civil szervezetek, köztük elsőnek a Százhalombattai Faluvédő Egylet és annak mai utódja, a Hírhalom Kulturális Közösségi Egyesület.

Reménykedünk, hogy a használat körül olyan megegyezés születik, ami elismeri a civilek – nagyrészt azok utódai, akik áldozatos munkájával megépítették a házat – megtarthassák rendezvényeiket, mint annak idején.

Jankovits Márta

FORRÁS:

Százhalom Kalendárium

Százhalom újság

Sefcsik István 1990. március 1-én elhangzott beszéde írásban is

A százhalombattai plébánia Historia Domusa Kéri Nándor plébános feljegyzései

A falusi bíró dokumentum kiadvány

A Faluvédő Egylet húsz éve

Bauer Istvánné visszaemlékezései

Krizsán László: Száz év Százhalombatta múltjából

Helyreigazítás

Kéri Imre édesapjáról, Kéri Gyuláról, a falu egykori főjegyzőjéről a 2020. évi Százhalom Kalendáriumban, a „Hűség” című irodalmi írásban a dátumok és nevek használata félreértésre ad okot – elmentésben a kiadvány családost bemutató pontos életrajzi történetében.

A jelzett időszak jegyzője az irodalmi írásban pontatlanul került bele. **Kéri Gyula 1917-től 1944 novemberig töltötte be a falu főjegyzői tisztségét.**

A nagy hagyományú család tetteire, magatartására, mind a kortársai, mind az utókor megbecsüléssel emlékszik. Az esetleges félreértésért szíves elnézését kérjük.

A Szerkesztőség

SZÁZHALOM

Óvárosi Közösségi, Közéleti Folyóirat
Megjelenik havonta

Felelős kiadó:

Jován László, a Hírhalom Egyesület elnöke

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Postacím: 2440 Százhalombatta, Csenderics út 4.
Tel.: 06-30-966-8079

www.szazhalom.hu

ISSN szám: 2559-9860

Nyomdai munkák:

Hírhalom Egyesület, Százhalombatta

Támogatta Százhalombatta város önkormányzata

Jankovits Márta:

Tudósítás a betegszobából

Az ember idős korára egyre gyakrabban szorul segítségre, és még gyakrabban az egészségügyre. Ne ijedjenek meg, eszemben sincs sem dicsérni, sem szidni az utóbbit, bár mindkettő lehetséges. Kinek milyen tapasztalata van. Csak egy mondat: az enyém az utóbbi két évben 90% jó, 10% nem. Ez lehet akár nagyon jó arány is.

Amint a címből is láthatják, igencsak szoros kapcsolatba kerültem a címben szereplő betegszobával. Az írásom célja nem a saját nyűgeimről szóló panaszáradat, mert azt már magam is unom, hanem a megelőzés. Hogy értem? Újságíró lévén és mint a legnagyobb közösségi oldalon szereplők egyike, az én életem a többiekéhez hasonlóan szinte nyitott könyv. Tudjuk, mert érdekel rokonaink, barátaink napi élete, eseményei. A kiadóm úgy gondolta – bár nem mindenben értettünk egyet –, hogy mások okulására írjam meg fájdalmaim kálváriáját.

2018. május közepén egyik percről a másikra az udvarról befelé jövet éreztem az éles fájdalmat a bal forgómban. Besántikáltam, remélve elmúlik, na ezt hiába vártam, ezért másnap már ott ültem a

szakorvosnál a beutalómmal. Következett a szokásos eljárás, röntgen, ami nem sikerült, gyógyszerek, mert valószínűsíthető volt, hogy a csípővel nagy gond van. Szedtem szorgalmasan a gyógyszert hónapokon ke-

resztül, de a fájdalom egyre nagyobb lett.

Többszöri gyógyszerváltás, de csak egyre rosszabb lett, mígnem 2019. áprilisában fordultam kórházi segítségért. **Első hiba: sokkal hamarabb kellett volna. Értékes idő veszett el.**

Az intézet vezető főorvosa, mint rendes beutalt beteget már a sikeres röntgen birtokában fogadott, amit a kórházban készítek. Megnézve a leletet rövid volt a diagnózis: MŰTÉT!

Eddig is ijedt voltam, de akkor ijedtem meg igazán. Ilyen korban, ilyen alkattal? – de ezt csak magamban.

- Ekkora a baj? – kérdeztem még nagyobb pánikban.

- Igen – mondta a szakember. Gyakorlatilag a csípőcsontok egymáshoz érnek, nincs már közöttük semmilyen zselés meg mindenféle anyag.

Azt azért megkérdeztem, hogy hallottam mindenféle a közösségi oldalakon megjelenő csodaszerek, zselatin stb. nem segítenének-e? Ne tudják meg, hogyan nézett rám. Megírta a diagnózist, B. főorvos asszonyhoz irányítva.

Egy fiatal doktornő ápolói segítséggel legalább két óráig vizsgált, majd gondolom beszámolt róla a felettesének. Mondta, hogy várjam a telefont, mikor kell befeküdnöm. Kértem tanácsot, hogy milyen fájdalomcsillapítót szedjek, mert anélkül már lábra sem tudtam állni rendszeren.

Jött is a telefon, hogy 2019. szeptemberben várnak. Szerencsém volt, mert a szokásos várólistánál hamarabb kerültem az osztályra. Akik követnek a közösségi oldalon tudják, hogy mennyire jó helyre kerültem, de most nem erről kell írnom. Szerencsém volt.

Sokan félnak azért a kórháztól, hogy ha bemennek egy betegséggel, legalább még egyet, néha többet is találnak. Nálam is így történt, de kezelhető évi egy befekvéssel és gumiharisnya állandó viselésével, amivel a nagyobb baj elkerülhető. Meg kell mondjam, hogy ha fájdalmaim nem lettek volna, de így is nagyon jól éreztem ott magam, de nemcsak én, hanem az ott lévő többi beteg is.

Miután műtétet javasoltak, az osztályos doktornő áthívta az ortopéd sebészt. Ké-

résre sem az intézet sem az orvosok nevét nem írom le. Ezt külön kérték, miután megbeszéltem, hogy szeretném leírni a velem történeteket, amit természetesen tiszteletben tartok.

A doktor úr megnézte alaposan, műthetőnek látta, de hosszú a várólista, várjam a telefont. 2020 tavasz – mondta. Most már a fájdalmat is több türelemmel viseltem, tudva, hogy egyszer talán nem is sokára véget ér. Az is sokat segített, hogy tudtam ülni dolgozni a számítógépen, írni a történeteimet, az újságba a riportokat. Nem ment könnyen, de a munkatársam nem hagyta, hogy a „drága idő hiába teljen”

A fájdalom erősödött ugyan, és már itthon is csak a felírt rolátorral, járókerettel, bottal tudtam közlekedni. Meg kell mondanom, hogy az utolsó kettőt kölcsönbe kaptam segítőkész emberektől.

Segítségben nem volt hiányom, mert már sehova anélkül nem tudtam menni. Sem orvoshoz, sem vásárolni, sem a levegőre sétálni. Ámde minek van az embernek családja és barátai? Hoztak, vittek nagy türelemmel. Család, barátok, munkatárs, orvosok, mindenki igyekezett segíteni a saját lehetőségeikhez, sokszor azon felül is segítségemre lenni. **Itt a második tanulság: ezt az állapotot nem szabad hagyni elérni.**

Mentségemül szolgál, hogy azonnal orvoshoz mentem, de már késő volt. Valószínű, így visszagondolva, hogy régebben talán 20-25 éve is volt velem gond, de akkor ki ért rá ezzel foglalkozni? Dolgoztunk, gyereket neveltünk, kicsit vagy nagyon fáj valami, de biztosan megfázott, ideggyulladás, majd elmúlik.

Akkor kellett volna röntgen stb, mert ha akkor kiderül, hogy milyen mértékű a kopás, nem jutok el idáig, hogy a szobámban már ott a kerekesszék, ha netán rosszabbodna az állapotom. Eddig még nem használtam, de Andi barátnőm azt mondta, hogy másfél éve nem sétáltam utcán, kell a sok levegő, majd abban ő elvisz, ezért szerzett valahonnan egy kerekesszéket.

A kezdetektől abban a pár hónapban, míg a kórházba nem kerültem, sokszor éreztem úgy, hogy nem bírom tovább ezt a rettenetes fájdalmat. Nem csak egy-két órában jelentkezett, hanem napi 24 órán át. Az elmúlt évtizedekben ritkán folyamodtam fájdalomcsillapítóhoz, de most még segédeszközzel sem tudtam volna menni nélküle. Félttem is, hogy milyen utóhatásai lesznek, de amilyen lett, arra soha nem gondoltam volna, de erről később.

Már majdnem a jelenben tartunk, mert 2019 decemberében jött a telefon, hogy

mit szólnék egy januári műtéthez, mert fel szabadult egy időpont.

Mondtam, hogy már holnap pakolok és megyek.

- Ez nem így megy – nevetett a nővér. Kiküldök egy listát, hogy milyen leletek keltenek. Jó kis karácsony lesz – gondoltam, de mindegy, van REMÉNYEM.

Összeszedtem minden leletet, szerencsémre negatív lett. Még fémallergia-vizsgálatot is végeztek, mert kiderült, hogy a nikkelle allergiás vagyok.

Gócot kerestek a szervezetben, orrfül-gége, fogászat, EKG, kardiológia, nőgyógyászat. Minden lelet rendben volt, de még műtét előtt randevú az aneszteziológussal. Rám nézett és úgy ítélte az átlagosnál nagyobb műtéti kockázatot jelentek. Kérdés sem volt részemről, hogy vállalom, mert ilyen fájdalommal nem lehet élni.

Február 10-én kellett befeküdni és 11-én műtét. Nem részletezem, mert felesleges. Nem mélyaltatnak ilyen műtéteknél, epidurális módszert alkalmaztak és némi altatást, aminek nagyon örültem. Arra ébredtem, hogy az orvosom ott áll mellettem. Tudtam, hogy felébredtem, és vége a műtétnek, a legrosszabbon túl vagyok. Ami ezután következett arra rémálmaimban sem gondoltam. Ott állt az orvosom még teljesen beöltözve, és közölte, hogy a műtét-

tet félbe kellett szakítani, mert ha beülteti a protézist ebben a mostani állapotomban, kerekesszékbe kerülhetek. Akkor látta ezt, amikor felnyitotta a műtéti területet.

Nem mondom, hogy nem volt csalódás, de rögtön ott azt mondtam, hogy köszönöm, hogy így döntött, mert van esélyem, ha némi fizikai változás történik, újból lesz esélyem a sikeres műtétre. Ehhez egy másik kórházba kell befeküdnöm, hogy elvégezzék azokat a kezeléseket, amelyek ezt lehetővé teszik. Erről nem szeretnék most bővebben írni, mert úgy gondolom még korai.

Pár szó a fájdalomcsillapítóról: már néha itthon éreztem, hogy valami gond van, mert főleg este iszonyú feszültséget éreztem. Nem tudtam, hogy mi lehet, de ez a műtét éjszakáján az őrzőben kiderült. Már nem kellett szedni a gyógyszert, amikor éjszaka éreztem, hogy mindenem lánghoz, az idegeim megfeszülnek, holott soha még nem szedtem feszültségoldókat sem. Megnézték, lázas nem vagyok, akkor mi lehet. Kiderült nagyon hamar, hogy elvonási tüneteim vannak, mert a fájdalomcsillapítóban olyan anyag van, ami elvonási tüneteket okoz. Ez már sok volt a friss műtét mellett.

Hazaérve több szakember talált nekem olyan tapaszt, ami ugyan nagyon drága, de nincsenek ilyen mérvű mellékhatásai – mondták a szakemberek. Nem szünteti meg a fájdalmat, de némileg elviselhetőbbé teszi.

*

Ezzel az írással a figyelmet szeretttük volna felhívni, hogy ne várjon senki a nagy csodára, a csodagyógyszerekre, kenőcsökre, amelyek pár nap alatt mindenkit meggyógyítanak. Ez egy nagy átverés. Ezekből csak annak van haszna, aki eladja.

Hazudnék, ha azt mondanám, hogy minden rendben van. Remélem, bár most még igencsak lehetetlennek tűnik számomra, hogy még egyszer összeszedjem minden maradék erőmet, ugyanezt végigcsinálni, sőt most még többet. de nem vagyok egyedül. Sok a jó szándékú segítőkész ember körülöttem, de a sors vagy akárhogyan nevezük is így játszik az emberrel. Próbára teszi, vajon még mennyit bír elviselni?

Tudom, hogy mindenkinek megvan a saját fájdalma, gondolja, ennél sokkal nagyobb is, de az mindenkire vonatkozik, hogy ha baj van, azonnal menjen orvoshoz, nehogy oda jusson ahova én.

Várom a beutalómat a másik kórházba, ahonnan remélem, hogy jó hírekkel fogok hazatérni és beszámolni a fejleményekről.

Történetünk története

Historia Domus – Perjés Béla plébános feljegyzései V.

1950.

ÚJ-ÉV. – SZENTÉV.

Szentatyánk Karácsony vigiliáján nyitotta meg a szent kapukat. A templomban kihirdettem a szentévi búcsú elvégzésének feltételeit. Bárcsak minél több hívem elnyerné az Üdvösség évének drága ajándékát: a szentévi búcsút.

JANUÁR 6.

Vizkereszt ünnepe. Munkanap. Három szentmisével ünnepeltük meg az Epiphania szent napját. Az eddiginél is sokkal nagyobb számban szenteltették meg a házakat a hívek. Nem sokat törődnek az emberi tekintetekkel. Hiába! Vannak kiváló lelkek is.

JANUÁR 15.

Tornyosodnak a felhők kis egyházközségünk kántori állása felett. A vasárnapi vendégek kikezdték Ujhelyi kántorkodását. Úgy látszik összeférhetetlen a kántorság és a tanítói állás. Bár nagyon megnyugtató a V.K.M. december 2-án kelt leirata a Püspöki elnökhöz, mely szerint: „a tanítók számára a kántori teendők vállalását semmiféle központi rendelkezés meg nem tiltja, s amennyiben az egyes tankerületi főigazgatók ilyen irányban intézkedtek, eljárásukat megfelelő vizsgálat tárgyává fogom tenni. Megkívánom jegyezni azonban, hogy egyes tanítóknak a kántori funkciókról való önkéntes lemondása éppen Népköztársaságunk alkotmányában értelmében – meg nem akadályozható” – az eredmény az, hogy Ujhelyi József kántor önként lemondott.

JANUÁR 22.

Egyházközség képviselőtestületének gyűlése volt. A képviselőtestület indítványomra elhatározta, hogy a kántori és sekrestyési teendők elvégzésére szerzetes nővéreket kérünk fel. Az ügy lebonyolításával megbíztak.

JANUÁR 25.

Érintkezésbe léptem a zsámbéki Keresztes Nővérek Főnökségével, a Páli szent Vincésekkel, - a válasz nem volt biztató: nincs kántornővérük. Az Isteni Megváltó Leányai biztattak, mire tőlük hazaértem várt Lendvay Zoli levele, aki tárgyalt a szatmári Irgalmasok Tartományi főnöknőjével és félig meddig el is intézte az ügyet. Úgy a szatmáriaknak, mint a soproniaknak egy hete adtam fel levelet ajánlatommal (01.18.) – amelyikre hamarabb érkezik válasz, azzal kezdem meg a komoly tárgyalást.

JANUÁR 31.

A szatmári Tartományfőnöknőtől jött először válasz, s a Tartományfőnöknő bejelentette január 31-i személyes látogatását. Az egész ügyet letárgyaltuk és végleges megállapodásunkat beterveztettük az Egyházmegyei Hatósághoz jóváhagyás végett.

FEBRUÁR 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony Ünnepe. Reggel 7 órakor és este 7 órakor mondtam szentmisét. Reggel gyertyás körmenet. Kántor hiányában Tóth M. István kántorokodott, aki ezt már 1945-ben is megtette. „Seda vacante” a gyermekek is szépen, kedvesen és elég hozzáértéssel is próbálták pótolni a kántor hiányát.

FEBRUÁR 18.

Elődömért Bakody Ernőért ajánlottam fel a szentmisét. Halálának évfordulója. A tőle hátrahagyott holmikért az Egyházközség alapítványi szentmisét tett.

FEBRUÁR 27.

Megérkezett a két nővér: Kolcza Redempta és Visy Alénia kedvesnővérek. Redempta nővér a sekrestyés és egyházközségi, Alénia nővér a kántori teendőket látja el. A Tartományfőnöknő is elkísérte őket. A nővérek a plébános volt kis szobáját és a volt irodát kapták lakásul, - a plébános pedig az addig nagyrészt lakatlan ebédlőt és vendégszobát foglalta el. A volt vendégszobán külsőre ajtót nyitottunk. A megegyezést az E. H. 569/1950. sz. alatt hagyta jóvá. (A Paulai Szent Vincéről

nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek – és a százhalmabattai Egyházközség közötti megegyezés.)

MÁRCIUS 13.

Ma érkezett meg az E.H-től a kézirat, melyben kinevez a szatmári irg. Nővéreknek battai házának gyóntatójává. Palágyi Sándor érdi hitoktatót pedig rendkívüli gyóntatójuknak nevezték ki.

MÁRCIUS 19.

Befejeződött a háromnapos nagyböjt. Tartotta: Dr. Kerényi György káplán. Nagyon féltem az adventi gyenge eredmény után. Nagyon kellemes volt a csalódás. Minden hívemnek küldtem meghívót. Az első este már zsúfolva volt a templom. (Értem alatta: padok tele, hátul álltak s a szárnyon is szépen voltak.) A befejező vasárnap volt egyúttal a foglyok hálaadó vasárnapja is. Úgy a pusztán, mint a Materban nagyon szép volt az eredmény: háromszáznál is többen áldoztak. Délután 5 órakor külön volt a gyermekeknek is szentbeszéd három órában keresztül. – Megörökítettem a Historia Domus lapjain a százhalmabattai Szentévi pecsétet is. Ezzel is a Szent-év gondolatát iparkodtam szolgálni.

Kedves Híveim! Folyó hó 16.-án este 7 órakor kezdődik meg idei nagyböjti triduum. Három napon keresztül most többet foglalkozunk a lelkünkkel, hogy a Szentév kegyelmeit minél jobban kiérdemelhessük.

Ne sajnáld a lelkedtől ezt a három napot, mert a legdrágább kincs az emberi lélek! – A Te lelked.

Reggel 7 órakor szentmise, prédikáció.

Este 7 órakor litánia, prédikáció.

Szentgyónást a három napban bármikor el lehet végezni.

Szokásunkhoz híven az idén is megtartjuk a foglyok hálaadó vasárnapját 1950. március 19.-én a triduum befejező vasárnapján. Szeretettel hívom meg a volt fogoly híveimet hálaadásra. Ezen a vasárnapon imádkozunk az eltűnt és elhunyt testvéreinkért is.

A volt fogoly híveimet, hozzátartozóikat és az elhunytak, eltűntek hozzátartozóit szeretettel várom.

Százhalmabatta, 1950. március 9.

MÁRCIUS 25.

Reggel 7 és este 7 órakor mondtam szentmisét. Elég szépen voltak jelen a két misén, bár a mai nap munkanap volt.

ÁPRILIS 2.

Virágvasérnap. A passió nagyon szép volt. Bár a régi szereplők közül egy-kettő nem mert vállalkozni, de az újak pótolták a hiányokat. Evangelista: Müller Ferenc. Jézus: Kéri Gyula. Pilátus, Péter, Júdas: Weimola, Szegedi, Tóth György. Szolgálólány: Németh Katalin.

ÁPRILIS 6.

Nagycsütörtök. Ragyogó tiszta, világos templom. A Nővérek hosszúlejárátú kölcsönre szereztek gyertyatartókat, oltárszekrényt, kétkarú tartót stb. A gyermekek ünneplőben, gyertyával, virággal jöttek a templomba és szép számmal áldoztak. Este 9-10 a hívek számára Szentségimádási óra volt. A gondolatot nem nagyon értették meg a hívek. Talán jövőre már jobb lesz.

ÁPRILIS 7.

Nagypéntek. Gyönyörű szép szentív a kedvesnővéreket dicséri. Ilyen szép még nem volt Battán. Látogatták is szépen a hívek, s adakoztak is rá. Kb. 730 forintot adtak a hívek össze. Ebből vettük a gyönyörű szentívi gyertyákat is. A szentív kivilágításáról Sefcsik István gondoskodott.

ÁPRILIS 8.

Nagyszombat. Gyönyörű feltámadási körmenet. A hat év alatt egyszer sem látam ennyi embert körmeneten. Mintegy 1000 ember. Azt lehet mondani, hogy 100%. Minden ablak kivilágítva.

ÁPRILIS 9.

Húsvétvasárnap. A pusztán 153, a faluban a nagymisén 580 és este a faluban 198 misehallgató. (Hívek: 1283)

ÁPRILIS 11.

Húsvét keddjén kirándulásként meglátogattak: Nagy Ipoly esperes, D. Béla főesperes, T. József esperes, Orbán György esperes, H. Nándor plébános, P. Ferenc plébános, P. Sándor hittanár, Sz. Zoltán hittanár. Egy részét ebéden, egy részét vacsorán láttam vendégül.

ÁPRILIS 20.

Ma az érdi espereskerület volt nálam. A tagjait ebéden láttam vendégül.

ÁPRILIS 26.

D. Béla főesperes úr látta vendégül a főesperesség espereseit Albertfalván.

MÁJUS 1.

A szentmisét reggel 7 órakor mondtam.

MÁJUS 7.

Ma tartottam szülői értekezletet az elsőáldozók szüleivel. Egy gyermek hozzátartozója nem jött csak el.

MÁJUS 17.

Utolsó keresztjáró nap; a gyermekek majdnem teljes létszámban, a felnőttek nagyobb létszámban mint szoktak, jelentek meg. Összekötöttük a szentívi búcsú elvégzésével.

MÁJUS 18.

Áldozócsütörtök. Munkanap. Híveiknek szentmisét mondtam. A körülményekhez képest szépen megjelentek a hívek.

MÁJUS 21.

Vasárnap. Elsőáldozás napja. Az elsőáldozás napja mint mindig, kedves, bensőséges ünnepe volt az Egyházközségnek. Két hónappal előre a mellékelt levelet intéztem a szülőkhöz:

Kedves Szülők!

Örömmel tudatom, hogy gyermekük ebben az évben szívébe fogadhatja az Úr Jézust, vagyis elsőáldozó lesz. Nagy kegyelme a jó Istennek, hogy mikor az egész Anyaszentegyház Szentévet ünnepel, akkor száll kis szívébe a gyermekek nagy barátja: Jézus. Gyermeük lelke iránti szeretet arra készítet, hogy ezen levél útján kérjem a kedves Szülőket, legyenek segítségemre. Közös munkával a kedves kis lelkeket úgy elő tudjuk készíteni erre a szent napra, hogy ez egyben élete legboldogabb napja is legyen.

Tudatom a kedves Szülőkkel, hogy az elsőáldozás május 21.-én lesz, vasárnap 9 órai szentmisével kapcsolatosan. Előtte való napon délután 4 órakor fogják a gyermekek elvégezni első szentgyónásukat. Szentáldozás után 10 órakor az elsőáldozók részére közös reggeli lesz kis ünnepély keretében, melyre szeretettel meghívjuk a Szülőket is.

Szentáldozás napján délután 3 órakor az elsőáldozók részére szentséges litánia lesz és az összes gyermek megáldása (hozzák el az édesanyák kicsiny gyermekeik is). Az elsőáldozással kapcsolatos ügyek megbeszélésére szeretettel meghívom az elsőáldozók szüleit és hozzátartozóit május 7.-én vasárnap délután 3 órára a plébániára.

Az elsőáldozás nem csak az elsőáldozó gyermek, hanem az egész család számára a jó Isten áldásának bőséges áradása kell, hogy legyen. A gyermek öröme csak fokozódik, ha szüleit, testvéreit is ott látja az Úr asztalánál. Nagyon kérem a kedves Szülőket, hogy azt a kis kezet, melyet eddig olyan hűségesen vezettek, ezután se eresszék el s ne hagyják egyedül az Úr oltáránál sem.

Elsőáldozási oktatások ideje: kedd fél4 - fél5, péntek fél4- fél5.

Lelekiismeretesen küldd gyermekedet az oktatásokra. Mered-e vállalni a felelősséget az Úr Jézus előtt, ha gyermeked hanyagságod miatt nem lesz elsőáldozó.

Százhalombatta, 1950. március 22.-én.

MÁJUS 29.

Tradicionális zarándoklat Ercsibe. A híveket egyedül bocsájtottam útra, én jóval később a 10 órai szentmise után mentem Ercsibe. Öt év után először oldottam meg így a kérdést. Persze kevés zarándok volt, de a tradíciónak eleget tettünk.

JÚNIUS 8.

Úrnapja. Munkaszünet. Nagyon szépen és hitvallóan vettek részt a hívek az Úrnap körmeneten. Az utat és az ablakokat szépen díszítették. Arra kértem a híveket, hogy a gallyakkal való szokásos díszítéstől tekintsenek el ez évben. Voltak, akik nem értették meg és zúgolódtak.

JÚNIUS 11.

Szentségimádás. Elég részvétlen volt. Itt említeném meg azt a szomorú eseményt is, hogy április 29-re virradóra templomunkat kirabolták. Az ajtókat felfeszítették és egyetlen cibóriumunkat és a szatmári Nővérek kölcsön cibóriumát elrabolták. A tettesek ismeretlenek, a nyomozás reménytelen, felelősség senkit sem terhel.

JÚNIUS 29.

Péter-Pál ünnepe. Nagyon kevés misehallgató a nagy aratási munkák s egyéb körülmények miatt.

JÚLIUS 2.

Templombúcsúnk napja. Az ünnepi szentmisét és szentbeszédet Palágyi Sándor Érd-Ujfalusi hittanár mondotta. Délután T. József esperes volt itt baráti látogatáson.

JÚLIUS 19.

Páli szent Vince napja. Szép énekes misével ünnepeltük meg. Kanonizált Kósa Ferenc pápai kamarás karnagy, aki két hétig itt maradt nálam.

JÚLIUS 31.

Ezen a nyáron is egészen komoly papi invázió volt Battán: Kéri Nándor, Molnár Gergely papi kamarás, Kósa Ferenc kamarás, Magdics Imre hitoktatási felügyelő, Erdélyi István piarista tanár, Almási Ferenc plébános, Lendvay Zoltán hittanár, Galambos Irén adonyi adminisztrátor, Neibl János kispap járt ezen a nyáron Battán. Egyesek nem tudták mire vélik ezt. Pedig semmi más nem volt, mint a városi papok egy-két jó napot el kívántak tölteni a Duna partján.

AUGUSZTUS 1.

35 pap által összehívott gyűlés Budapesten. Érdekes, hogy a meghívók közül 19 maga nem ment el a gyűlésre. – Folyik és befejezéshez közeledik az Egyház és az Állam közötti megegyezés. Most szünetel a szerzetesek „átköltöztetése”.

AUGUSZTUS 18.

40 ministráns részvételével közös áldozással nagyon kedves ministránsnapot tartottunk. Új főministránst választottunk Szege-di személyében.

AUGUSZTUS 20.

Szokásos módon megünnepeltük Szent István király ünnepét.

AUGUSZTUS 25.

Ercsii búcsú. nem mentem, csak néhány hívem. A kápolnai litániát, körmenetet nem engedélyezték, a papokat hosszasan „igazolatták”, búcsús sátrak állítását nem engedélyezték. De azért búcsú volt.

AUGUSZTUS 30.

Megtörtént a megegyezés az Egyház és az Állam között.

SZEPTEMBER 3.

Veni Sanctet tartottam Franciskapusztán és a materban is. Egyben meghirdettem a bérmálást. Október 22.-én bérmál a faluban a Megyéspüspök urunk.

SZEPTEMBER 6.

Megkezdtem a hitoktatást – facultative. Ha a szülőkön és gyermekeken múlna a dolog azt hiszem, hogy eredményesebb volna, mint mikor kötelező volt. Persze csak az utolsó órákon, úgy, hogy a pusztára már nem jut idő – de azért majd azt is megoldjuk. Kiosztottam a gyermekeknek a jutalom érmeiket.

SZEPTEMBER 7.

Megjelent a hivatalos közlönyben a szerzetesek működését megvonó rendelet.

SZEPTEMBER 17.

Püspöki kar szövegét olvastam fel az Egyház és Állam közötti megegyezésből. A bérmálást a helyi tanárok választása miatt október 22.-től november 12.-re tette át a Megye és Főpásztor. A sok öröm között egy öröm: egyik tanítványom egy csokor virágot hozott annak örömére, hogy idén ismét találkoztunk a hittanórán. Meddig???

SZEPTEMBER 23.

A kérdés jogosult. Tudomásomra hozták, hogy amíg a jóváhagyás, mármint b. személynem jóváhagyása a V.K.H. ill. a pártmegyei Tanács részéről meg nem történik, addig ne látogassam az iskolát. A szíves beszédre abba is hagytam sürgősen a hitoktatást.

OKTÓBER 1.

Megkezdődtek az októberi litániák. Borzasztó gyér számú hívek mellett. Szinte elfacsarodik az ember szíve, olyan kevesen vannak. Magyarázata van, de mégis fáj.

(folytatjuk)

GALÉRIA

Százhalom Online
KÖZÖSSÉGI, KULTURÁLIS, KÖZÉLETI MAGAZIN

www.szazhalom.hu

ISMERŐS ARCOK KEREKASZTAL CIVIL KURÁZSI ITT ÉS MOST EGYSZER VOLT SZERBEK MESSZIRŐL JÖTT EMBER FLÓRA ÉS FAUNA ARCHÍV

Itt és most

A kovácsműhely

Százhalom

2020. ÁPRILIS

30 HÉTFŐ Zalán	6 HÉTFŐ Vilmos, Biborka, Celesztin	13 HÉTFŐ Húsvét Ida, Márton, Hermina	20 HÉTFŐ Tivadar, Tihámér, Töhötöm	27 HÉTFŐ Zita, Mariann, Anasztáz
31 KEDD Árpád, Benjámín, Benő	7 KEDD Herman, János	14 KEDD Tibor	21 KEDD Konrád, Zelmira, Anzelm	28 KEDD Valéria, Péter
1 SZERDA 50 éve város Százhalom- batta	8 SZERDA Dénes, Valér, Valter	15 SZERDA Anasztázia, Tas, Oktávia	22 SZERDA Csilla, Noémi, Kájusz	29 SZERDA Péter, Katalin, Roberta
2 CSÜTÖRTÖK Áron, Ferenc	9 CSÜTÖRTÖK Erhard, Ákos, Döme	16 CSÜTÖRTÖK Csongor, Bernadett	23 CSÜTÖRTÖK Béla, Adalbert	30 CSÜTÖRTÖK Katalin, Kitti, Zsófia, Piusz
3 PÉNTEK Buda, Richárd, Hóvirág, Indira	10 PÉNTEK Nagypéntek Zsolt, Ezékiel	17 PÉNTEK Rudolf, Izidóra	24 PÉNTEK György, Fidél, Debóra	1 PÉNTEK Munka ünn. Fülöp, Jakab, Zsaklin, József
4 SZOMBAT Izidor	11 SZOMBAT Szaniszló, Glória, Leó	18 SZOMBAT Andrea, Ilma, Apolló, Aladár	25 SZOMBAT Márk, Ányos	2 SZOMBAT Zsigmond, Atanáz, Zoé
5 VASÁRNAP Vince, Irénn, Teodóra	12 VASÁRNAP Húsvét Gyula, Baldvin, Sába	19 VASÁRNAP Emma, Malvin, Zseraldina	26 VASÁRNAP Ervin, Klétusz	3 VASÁRNAP Tímea, Irma, Jakab, Fülöp

EMLÉKEZZÜNK

1848

március 15-re

